Дзяржаўная Навуковая Бібліятэка

Пролетарыі ўсіх краін, злучайцеся!

Комуністычная партыя (большэвікоў) Беларусі

ЗВЯЗДА

ОРГАН ЦК І МЕНСКАГА АБКОМА КП(б)Б

№ 262 (6238) | 14 лістапада 1938 г., панядзелак | ЦАНА 10 КАП.

СЁННЯ—ТРЭЦЯЯ ГАДАВІНА ПЕРШАЙ УСЕСАЮЗНАЙ НАРАДЫ СТАХАНАЎЦАЎ

ЗА КУЛЬТУРНЫ ГАНДАЛЬ У КАЛГАСНАЙ ВЁСЦЫ!

Быстра расце заможнасць совецкай вёскі. Калгаснае сялянства сабрала ў гэтым годзе багаты сталінскі ўраджай і, натуральна, прад'яўляе велізарны попыт на розныя тавары. Даставіць іх на вёску, своечасова і культурна задаволіць патрэбнасці калгаснікаў — такая асноўная задача спажывецкай кааперацыі.

Трацкісцка-бухарынскія, буржуазна-нацыяналістычныя агенты германскага і польскага фашызма, арудваўшыя ў спажывецкай кааперацыі БССР, рабілі ўсё, што маглі, каб сарваць таваразабарот у вёсцы, стварыць перабоі ў гандлі таварамі шырокага спажывання і тым самым выклікаць незадаволенне працоўных. З гэтай гнюснай мэтай яны разлагалі кадры гандлёвых работнікаў, заблытвалі планаванне, затрымлівалі ходкія тавары на складах, штучна стваралі чаргі і т. д.

Слаўная совецкая разведка разграміла ворагаў, знішчыла іх асіныя гнёзды. Партыя і ўрад паставілі задачу перад усімі работнікамі спажывецкай кааперацыі — па-большэвіцку ліквідаваць вынікі шкодніцтва ў гандлі на вёсцы. На жаль, у Белкаапсаюзе і яго сістэме шмат гавораць аб ліквідацыі вынікаў шкодніцтва, але вельмі мала практычнага робяць у гэтым напрамку.

Да гэтага часу гандаль на вёсцы з'яўляецца адстаючым участкам. Нярэдкі яшчэ выпадкі, калі тавары засылаюцца не ў тыя раёны, якія ў іх адчуваюць патрэбу. Гэта — рэзультат яўна няправільнага планавання гандлю як Белкаапсаюзам, так і абласнымі і раённымі саюзамі спажыўкааперацыі. Брыгада Эканомсовета пры СНК СССР, правяраўшая работу спажывецкай кааперацыі Беларусі, выявіла затаварванне многіх сельскіх крам нехадавымі таварамі на агульную суму ў 17 мільёнаў рублёў. І ў той-жа час у радзе раёнаў маюць месца перабоі ў гандлі таварамі і прадуктамі першай неабходнасці. У крамах сельпо Барысаўскага, Сенненскага, Ельскага і іншых раёнаў часта няма ў продажу солі, мыла, цукру, круп.

Не так даўно брыгада «Звязды» на чале з дэпутатам Вярхоўнага Совета БССР тав. Рыбікавым праверыла работу сельскіх крам у Мехаўскім раёне. Выявілася, што на паліцах магазінаў і крам адсутнічаюць самыя неабходныя сельскаму пакупніку тавары і прадукты: соль, перац, воцат, свечы, тапары, вяроўкі, напільнікі, лямпавае шкло, стаканы, талеркі і т. д. Вельмі бедны асартымент мэблі.

Усіх гэтых тавараў ёсць у дастатковай колькасці на складах і базах абласных і раённых спажыўсаюзаў, і калі яны не трапляюць своечасова да спажыўца—то толькі таму, што застраваюць дзесьці ў бюракратычных завулках тавараправодзячай сеткі.

У выключна закінутым становішчы знаходзіцца гандаль культтаварамі. Ім, па сутнасці, ніхто не кіруе. Кантроль за гандлем культтаварамі чамусьці ўскладзен на абласныя базы культтавараў, якія пры ўсім сваім жаданні не могуць выконваць гэтыя функцыі, бо райкультмагі і сельскія крамы базам не падпарадкаваны. Гандаль кнігамі ў кааперацыі развален. Шкодніцкая сістэма, якая тармозіць і дэзарганізуе гандаль культтаварамі на вёсцы, да гэтага часу не зжыта.

Колькасць сельскіх магазінаў у радзе раёнаў (Карма, Прапойск, Чачэрск, Касцюковічы і інш.) зусім недастатковая. Калгаснікам прыходзіцца ездзіць за дзесяткі кіламетраў за патрэбнымі ім таварамі. Пры велізарным росце тавараабарота ў вёсцы колькасць сельскіх крам павялічылася за апошнія тры годы толькі на 2,7 проц. Здавалася-б, што кіраўнікі Белкаапсаюза павінны былі рашуча ўзяцца за ліквідацыю вынікаў шкодніцтва, фарсіраваць капітальнае будаўніцтва гандлёвай сеці. А на справе план будаўніцтва новых сельмагаў сістэматычна зрываецца. У 1938 годзе адпушчаныя сродкі для гэтай мэты асвоены толькі на 64,3 проц.

Зусім непрыглядны выгляд і многіх існуючых магазінаў. Брудныя прылаўкі, запушчаныя вітрыны, струхнелыя столі — ўсё гэта гаворыць аб адсутнасці барацьбы за культурны совецкі гандаль, аб наплявацельскіх адносінах да пакупнікоў.

Значная колькасць сельскіх крам патрабуе тэрміновага рамонту, а між тым, грошы, адпушчаныя на рамонт, не скарыстаны. У 1937 годзе асталіся нескарыстанымі 2.400 тысяч рублёў. З адпушчаных у 1938 годзе на рамонт 6.160 тыс. рублёў за першае паўгоддзе скарыстана толькі 1.042 тысячы рублёў.

Для работнікаў гандлю, як і для ўсіх совецкіх служачых, вышэй за ўсё павінны быць інтарэсы працоўных, інтарэсы народа. У спажывецкай кааперацыі не павінна быць месца людзям, якія ашукваюць пакупніка, якія імкнуцца збываць нядобраякасны тавар, абважваць, абмерваць, павышаць устаноўленыя дзяржаўныя цэны. Аднак, у сельскіх крамах факты крадзяжу, растрат яшчэ шматлікі. Райсаюзы, сельпо груба парушаюць большэвіцкі прынцып падбору кадраў. Толькі гэтым можна вытлумачыць, што сума выяўленых растрат дзяржаўных сродкаў у спажывецкай кааперацыі БССР за першае паўгоддзе 1938 г. дасягнула 4.304 тысяч рублёў.

Сярод работнікаў совецкага гандлю на вёсцы ёсць нямала энтузіястаў, перадавых людзей, да канца адданых справе партыі Леніна—Сталіна, людзей, разумеючых, якая адказнасць ускладзена на іх, якія ганаровыя функцыі яны выконваюць.

На жаль, некаторыя кіраўнікі абласных і раённых спажыўсаюзаў часта не ведаюць гэтых людзей і ў той-жа час цярпяць у гандлюючых арганізацыях бяздзельнікаў, жулікаў і растратчыкаў, ствараючы ім арэол «незамянімых» работнікаў.

Такое становішча надалей не можа быць цярпіма. Прамы абавязак партыйных і совецкіх арганізацый — праяўляць максімум клопатаў аб работніках гандлю. Трэба памятаць словы вялікага Сталіна аб тым, што:

«Совецкі гандаль ёсць наша родная большэвіцкая справа, а работнікі гандлю, калі яны толькі працуюць чэсна, — з'яўляюцца праваднікамі нашай рэволюцыйнай большэвіцкай справы».

Задача заключаецца ў тым, каб палітычна выхаваць усю армію работнікаў гандлю ў духу чэсных і добрасумленных адносін да дзяржавы, да пакупніка, да соцыялістычнай уласнасці, дапамагчы ім у авалоданні марксізмам-ленінізмам, тэарэтычна падкаваць кіруючыя кадры гандлёвага апарата. Работнікі гандлю, як і ўся совецкая інтэлігенцыя, праяўляюць вялікі інтарэс да глыбокага вывучэння гісторыі ВКП(б). Ім неабходна ў гэтым усямерна дапамагчы.

Трацкісцка-бухарынскія шкоднікі ігнаравалі асноўныя прынцыпы кааперацыі. Парушалася кааператыўная дэмакратыя. Кіраўнікі сельпо гадамі не адчытваліся перад пайшчыкамі.

Згодна пастановы СНК БССР у спажывецкай кааперацыі Беларусі на працягу верасня—кастрычніка павінна была быць праведзена справаздачна-перавыбарчая кампанія. Але «воз и ныне там»: гэта важнейшае палітычнае мерапрыемства фактычна сарвана.

З большэвіцкай энергіяй трэба ўзяцца за выкараненне ўсіх недахопаў у рабоце спажыўкааперацыі. Трэба поўнасцю аднавіць кааператыўную дэмакратыю, прыцягваючы шырокую масу пайшчыкаў да актыўнага ўдзелу ў кіраванні і кантролі над работай сельпо, райспажыўсаюзаў. Партыйныя і совецкія арганізацыі павінны аказаць усямерную дапамогу спажывецкай кааперацыі ў навядзенні сапраўднага большэвіцкага парадку ў гандлі на вёсцы.

32 ГАДЗІНЫ Ў ПАВЕТРЫ

МАСКВА, 12 лістапада. (БЕЛТА). Маладыя паветраплавацелі-комсамольцы Г. І. Галышаў і Б. А. Невернаў 10 лістапада ў 17 гадзін 07 мінут адправіліся ў працяглы палёт на аэрастаце «СССР ВР-53» аб'ёмам 600 кубічных метраў. Паветраплавацелі прытрымаліся ў паветры 32 гадзіны 08 мінут і зрабілі ўдачную пасадку паблізу сяла Нова-Гарадзецкае, Бугурусланскага раёна, Орэнбургскай вобласці.

Сваім выдатным палётам Галышаў і Невернаў на 2 гадзіны 28 мінут перавысілі існуючы міжнародны рэкорд працягласці палёту на аэрастаце данай катэгорыі.

Паўпрэд СССР у Турцыі прынёс віншаванні новаму прэзідэнту Ісмету Іненю

АНКАРА, 12 лістапада. (БЕЛТА). Учора Паўпрэд СССР у Турцыі тав. Тэрэнцьеў прынёс віншаванні Ісмету Іненю з поваду выбрання яго прэзідэнтам Турэцкай рэспублікі.

Совецкая дэлегацыя на пахаванне Кемаля Атацюрка

Для ўдзелу ў пахаванні памёршага прэзідэнта Турэцкай рэспублікі Кемаля Атацюрка назначана дэлегацыя ў саставе намесніка народнага камісара замежных спраў тав. В. П. Пацёмкіна, камандуючага Чорнаморскім флотам флагмана 2-га ранга тав. І. С. Юмашэва і паўпрэда СССР у Турцыі тав А. В. Тэрэнцьева.

АДКРЫЦЦЁ КАНГРЭСА „РУХУ ЗА МІР І СВАБОДУ"

ПАРЫЖ, 12 лістапада. (БЕЛТА). Учора ў Парыжы адкрыўся нацыянальны кангрэс «Руху за мір і свабоду», пачатак якому быў пакладзен у 1932 годзе Анры Барбюсам. На кангрэс сабралася дзве тысячы дэлегатаў. Сярод ганаровых старшынь кангрэса — Негрын, Рамен Ралан, Пасіянарыя, Тарэз. На першым пасяджэнні кангрэса прысутнічала многа выдатных навуковых, палітычных і грамадскіх дзеячоў Францыі, у тым ліку Франсіс Журдэн, прафесары Ланжавен, Пранан, Валон, сенатар Кламамюс, Жак Дзюкло, пісьменнік Андрэ Рыбар і інш.

Выступіўшы з прамовай прафесар Ланжавен падкрэсліў неабходнасць еднасці ўсіх чэсных людзей, якія ставяць сваёй мэтай дабіцца міру і свабоды на ўсім свеце. Ланжавен указаў на ролю, праведзеную Савецкім Саюзам, і падкрэсліў неабходнасць калектыўнай бяспекі, як вернага сродку для абуздання фашысцкіх агрэсараў.

Кангрэс пад аладуснымі апладысментамі прыняў зварот, які вітае палітыку Савецкага Саюза і патрабуе захавання і ўмацавання франка-савецкага пакта.

ЗАЯВА МІНІСТЭРСТВА НАЦЫЯНАЛЬНАЙ АБАРОНЫ РЭСПУБЛІКАНСКАЙ ІСПАНІІ

БАРСЕЛОНА, 12 лістапада. (БЕЛТА). Міністэрства нацыянальнай абароны апублікавала наступнае паведамленне: «З таго часу, як была створана міжнародная камісія па расследаванню бамбардыровак грамадзянскага насельніцтва неабароненых гарадоў, лютасць мяцежнай авіяцыі павялічылася. З 10 ліпеня па 1 лістапада ў рэспубліканскай Іспаніі зарэгістравана 64 выпадкі бамбардыроўкі неабароненых гарадоў, у час якіх зруйнавана 668 будынкаў, забіта і ранена 993 чалавекі».

Публікуючы гэтыя факты, міністэрства нацыянальнай абароны падкрэслівае, што «Германія і Італія самі абвергі спекуляцыі, якія рабіліся ў англійскім парламенце аб тым, што ў час знаходжання міжнароднай следчай камісіі бамбардыроўкі былі спыненыя. Ліцэмерства фашысцкага варварства ў Іспаніі».

ПІСЬМО АНГЛІЙСКАГА ПАСЛА У ПАРЫЖЫ ФРАНЦУЗСКАМУ УРАДУ

ЛОНДАН, 12 лістапада (БЕЛТА). Як паведамляе агенцтва Уік, англійскі пасол у Парыжы ў пачатку мінулага тыдня накіраваў французскаму ўраду пісьмо, якое датычыць мюнхенскіх перагавораў аб Іспаніі. У гэтым пісьме гаворыцца, што, па думцы англійскага ўрада, мюнхенская канферэнцыя практычна прадугледзела больш эфектыўную, чым да гэтага часу, дапамогу мяцежнікам для дасягнення перамогі ў Іспаніі. Таму англійскі ўрад прапануе існуючую ў сучасны момант забарону на дастаўку зброі і ваенных матэрыялаў у Іспанію праз французскую граніцу распаўсюдзіць на ўсе тавары, уключаючы пшаніцу і іншыя прадукты, пастаўка якіх можа разглядацца як аказанне дапамогі рэспубліканскай Іспаніі.

КАНФЕРЭНЦЫЯ ПА АРГАНІЗАЦЫІ ХАРЧОВАЙ ДАПАМОГІ РЭСПУБЛІКАНСКАЙ ІСПАНІІ

ЛОНДАН, 12 лістапада. (БЕЛТА). Сёння ў Лондане адкрылася канферэнцыя па арганізацыі харчовай дапамогі Іспаніі і абароне яе незалежнасці. Канферэнцыя склікана аб'яднаным камітэтам усіх арганізацый дапамогі рэспубліканскай Іспаніі. У ёй прымаюць удзел некалькі тысяч дэлегатаў. Старшынствуе на канферэнцыі член парламента ліберал Робертс.

***

ЛОНДАН, 13 лістапада. (БЕЛТА). Канферэнцыя па арганізацыі харчовай дапамогі рэспубліканскай Іспаніі прыняла рэзалюцыю, у якой яна патрабуе прадастаўлення іспанскаму ўраду права закупаць сродкі абароны, адазвання з Іспаніі ўсіх германскіх і італьянскіх ваенных часцей, абароны англійскіх суднаў, дастаўляючых харчаванне ў Іспанію, кампенсацыі ад генерала Франко за страты, нанесеныя англійскім караблям і маракам, і прадастаўлення іспанскаму ўраду крэдытаў для закупкі харчавання.

Дэлегаты канферэнцыі прынялі на сябе абавязацельства арганізаваць збор харчавання для рэспубліканскай Іспаніі.

Канферэнцыя пастанавіла паслаць іспанскаму прэм'ер-міністру Негрыну тэлеграму, у якой абяцае мабілізаваць англійскі народ супроць усякай спробы перашкодзіць дастаўцы харчавання ў Іспанію.

НА ФРАНТАХ Ў ІСПАНІІ

УСХОДНІ ФРОНТ

У афіцыяльнай зводцы іспанскага міністэрства абароны гаворыцца, што ў зоне Эбро 12 лістапада войскі мяцежнікаў і інтэрвентаў прадпрынялі рад атак на рэспубліканскія пазіцыі пры падтрыманні танкаў і артылерыі. Рэспубліканскія войскі энергічна адбілі ўсе атакі ворага, які панёс значныя страты.

У сектары ракі Сегрэ мяцежнікі на некаторых участках прадпрынялі ярасныя атакі на рэспубліканскія пазіцыі, размешчаныя на правым беразе ракі. Аднак, рэспубліканскія часці таксама адбілі ўсе гэтыя атакі. Рэспубліканская авіяцыя паспяхова бамбардыравала лініі мяцежнікаў і скапленні іх войск. Рэспубліканскія лётчыкі збілі пры гэтым 2 італьянскія самалёты «Фіят».

Паводле паведамлення агенцтва Эспань, у сувязі са значнымі стратамі, якія панесла авіяцыя мяцежнікаў і інтэрвентаў за перыяд часу з 15 верасня, фашысцкія самалёты праяўляюць нязначную актыўнасць. Страты фашыстаў дасягаюць у агульнай складанасці 111 самалётаў. Фашысцкая авіяцыя ў рэзультаце гэтага імкнецца па магчымасці ўнікаць паветраных баёў з рэспубліканскай авіяцыяй.

ЗМЕНЫ Ў САСТАВЕ ТУРЭЦКАГА ЎРАДА

АНКАРА, 12 лістапада. (БЕЛТА). Анатолійскае агенцтва паведамляе, што Джэлал Байяр сфармаваў новы кабінет міністраў, састаў якога зацверджан прэзідэнтам Ісметам Іненю. У састаў новага кабінета не ўвайшлі Тэфік Рушцю Арас і Шукру Кая, якія займалі пасты міністраў замежных спраў і ўнутраных спраў. Партфель міністра замежных спраў атрымаў былы міністр юстыцыі Шукру Сараджоглу. Міністрам юстыцыі назначан Хільмі Уран (адзін з віцэ-старшынь Вялікага нацыянальнага схода). На пост міністра ўнутраных спраў назначан былы міністр гігіены і соцыяльнага забеспячэння Рэфік Сайдам. Астатнія міністэрствы ўзначальваюцца ранейшымі міністрамі.

ПАДРЫЎНАЯ ДЗЕЙНАСЦЬ ПОЛЬШЧЫ І ВЕНГРЫІ Ў ЗАКАРПАЦКАЙ УКРАІНЕ

ПРАГА, 12 лістапада. (БЕЛТА). 13 лістапада ў горадзе Кошыцы (галоўны горад Усходняй Славакіі, акупаваны венгерскімі войскамі) адбудзецца ўрачыстае пасяджэнне венгерскага ўрада. На пасяджэнне прыбывае італьянская дэлегацыя.

Урадавы камісар акупіраваных Венгрыяй раёнаў выдаў распараджэнне аб абавязковай здачы на працягу 24 гадзін усёй зброі і пашпартаў асобамі, якія пасяліліся ў гэтых раёнах пасля 1918 года.

З розных месц Закарпацкай Украіны перадаюць аб налётах венгерскіх і польскіх тэрарыстаў. Трэцяга дня ў Торуне з'явілася буйная банда тэрарыстаў, прышоўшых з венгерскай тэрыторыі. Налётчыкі прабавалі разбурыць мост і забілі начальніка чэхаславацкай пагранічнай аховы. У радзе месц адбываюцца ўзброеныя сутычкі паміж тэрарыстамі і часцямі чэхаславацкай арміі.

У паўночнай частцы Закарпацкай Украіны прадаўжаюць арудваць тэрарыстычныя банды, перакінутыя з польскай тэрыторыі. З асвядомленых крыніц паведамляюць, што ў пагранічных з Закарпацкай Украінай польскіх раёнах існуюць спецыяльныя курсы падрыхтоўкі дыверсантаў і тэрарыстаў для Закарпацкай Украіны.

Падрыўная дзейнасць Польшчы і Венгрыі на тэрыторыі Закарпацкай Украіны сведчыць аб тым, што абедзве гэтыя дзяржавы не адмовіліся ад думкі стварыць агульную польска-венгерскую граніцу.

Пасяджэнне чэхаславацкага ўрада

ПРАГА, 12 лістапада. (БЕЛТА). Учора адбылося пасяджэнне ўрада з прадстаўнікамі Славакіі і старшынямі партый урадавай кааліцыі.

З асвядомленых крыніц перадаюць, што на пасяджэнні абмяркоўвалася пытанне аб афармленні аўтаноміі Славакіі. 16 лістапада будзе склікана пасяджэнне парламента для зацвярджэння праекта закона аб аўтаноміі Славакіі.

Паведамляюць таксама, што на нарадзе ўдалося дагаварыцца аб кандыдатуры будучага прэзідэнта Чэхаславакіі. Як відаць, гутарка ідзе аб міністры замежных спраў Хвалкоўскім. Выбары адбудуцца 18 лістапада. На гэты дзень назначана пасяджэнне нацыянальнага схода (абедзве палаты чэхаславацкага парламента).

Блюм аб пазіцыі французскіх радыкалаў

ПАРЫЖ, 13 лістапада. (БЕЛТА). Орган французскай соцыялістычнай партыі «Попюлер» змяшчае артыкулы Леона Блюма з поваду заяўлення партыі радыкал-соцыялістаў аб разрыве з компартыяй. Блюм падкрэслівае ў сваім артыкуле, што прычыны, абумовіўшыя стварэнне народнага фронта, не перасталі існаваць і да гэтых пор захоўваюць сваю сілу. Адзначаючы ўзмацненне фашысцкай пагрозы, Блюм піша, што соцыялістычная партыя не лічыць рашэнне партыі радыкалаў канчатковым і настойліва патрабуе, каб радыкалы перагледзелі сваю пазіцыю. Блюм высоўвае далей перад радыкаламі пытанне аб тым, ці ўлічылі яны ўсе палітычныя вынікі сваіх дзеянняў.

У заключэнне Блюм піша, што народныя масы Францыі глыбока адданы народнаму фронту і што раскол апошняга выкліча ў іх наймацнейшае расчараванне і незадаволенне. Блюм патрабуе, каб радыкалы сур'ёзна паразмыслілі над гэтым пытаннем.

Ваенныя дзеянні ў Кітаі

У ЦЭНТРАЛЬНЫМ КІТАІ

Прасоўванне японцаў на поўдзень ад Тунчэна, у паўднёвай частцы правінцыі Хубэй, затрымана. У гэты раён перакінуты новыя кітайскія падмацаванні і механізаваныя часці. Прадпрынятая японцамі спроба перарваць у гэтым сектары фронт пры дапамозе танкаў і авіяцыі была адбіта. Імклівай контратакай кітайскія войскі адкінулі японцаў. Японцы адступілі назад да ваколіц Тунчэна, панёсшы вялікія страты.

11 лістапада 4 кітайскія бамбавозы зрабілі раптоўны налёт на японскі аэрадром у Ханькоу.

11 лістапада кітайскія партызаны зрабілі налёт на вадаправодную станцыю горада Ханчжоу. Вадаправод сапсаван. Пасля сутычкі з японцамі партызаны адступілі.

У ПАЎДНЁВЫМ КІТАІ

Кітайскія войскі, развіваючы контрнаступленне на Кантон, адбілі ў японцаў рад пунктаў. Па даных газеты «Веньвейбао», кітайскія войскі, захваціўшы Вэйчжоу і Саньшуй (Самшуй), паспяхова прасоўваюцца. Паводле апошніх даных, кітайскія войскі выбілі японцаў з Шылуна і Сіньтана. На поўнач ад Боло кітайцы адбілі ў японцаў Лунмынь. Вялікую дапамогу рэгулярным часцям аказваюць кітайскія партызаны, якія перарываюць японскія комунікацыйныя лініі ў ваколіцах Кантона.

Згодна кітайскіх афіцыяльных даных, кітайскія войскі выбілі японцаў з Шыцзіна (у 10 кілометрах на поўнач ад Кантона). Паводле тых-жа вестак, кітайскія войскі пагражаюць Кантону з трох бакоў: з боку Фошаня, Шыцзіна і Боло. Японскія войскі з апасення быць акружанымі кітайскімі часцямі, якія дзейнічаюць у раёне Фошаня і ўздоўж Кантон-Ханькоўскай чыгункі, адыходзяць да Кантона.

12 лістапада кітайскія войскі занялі Цунхуа.

ПАРТЫЙНАЕ ЖЫЦЦЁ

РАЙКОМ І СОВЕЦКАЯ ІНТЭЛІГЕНЦЫЯ

(Ад спецыяльнага карэспандэнта «Звязды»).

За годы сталінскіх пяцігодак у нашай краіне выраслі выдатныя кадры совецкай інтэлігенцыі, якія пад кіраўніцтвам партыі Леніна—Сталіна актыўна працуюць на ўсіх участках соцыялістычнага будаўніцтва. У сваім дакладзе на Надзвычайным VIII Усесаюзным з'ездзе советаў таварыш Сталін гаварыў: «Наша совецкая інтэлігенцыя гэта — зусім новая інтэлігенцыя, звязаная ўсімі карэннямі з рабочым класам і сялянствам».

Совецкая інтэлігенцыя ў адной дружнай упражцы з працоўнымі нашай краіны вядуць будаўніцтва соцыялістычнага грамадства. Кадры нашай інтэлігенцыі выраслі з народа, з рабочых і сялян: яны прадстаўляюць вялікую палітычную сілу, з'яўляюцца соллю зямлі совецкай. Уцягнуць у грамадскую работу інжынераў і тэхнікаў, настаўнікаў і ўрачоў, аграномаў і заатэхнікаў і ўсіх спецыялістаў народнай гаспадаркі — важнейшая задача кожнай партыйнай арганізацыі.

У Клічаўскім раёне працуе 311 настаўнікаў, 62 медыцынскія работнікі, дзесяткі аграномаў, ветэрынараў, заатэхнікаў, работнікаў сувязі, служачых совецкіх установ. Асноўны процант інтэлігенцыі атрымалі асвету ў годы совецкай улады і зараз аддана працуюць на карысць нашай радзімы, актыўна вядуць барацьбу за справу партыі Леніна—Сталіна.

У раёне па праву ганарацца лепшымі прадстаўнікамі совецкай інтэлігенцыі, як напрыклад настаўнікам Бапэвіцкай сярэдняй школы Я. Сімак, які 30 год свайго жыцця прысвяціў педагагічнай рабоце.

Тав. Сімак дабіўся 100-процантнай паспяховасці вучняў у сваіх класах, праводзіць грамадскую работу сярод насельніцтва. Зубны ўрач клічаўскай амбулаторыі Віньямін Рубінштэйн 42 годы працуе па ахове здароўя працоўных. За чэсную, адданую работу калгаснікі шчыра паважаюць урача т. Рубінштэйна.

Малады ўрач владзімірскага ўрачэбнага пункта Марыя Піткевіч толькі ў гэтым годзе кончыла медыцынскі інстытут. За кароткі час работы т. Піткевіч заваявала аўтарытэт і павагу да сябе з боку насельніцтва. Можна было прадоўжыць спісак прозвішчаў совецкай інтэлігенцыі, якія аддана служаць справе соцыялізма.

У часе выбараў у Вярхоўныя Советы СССР і БССР працоўныя выбралі ва ўчастковыя выбарчыя камісіі лепшых прадстаўнікоў совецкай інтэлігенцыі. Дырэктар Запольскай няпоўнай сярэдняй школы комсамолец В. Астроўскі, настаўнік Люцінскай школы комсамолец т. Катлінскі былі старшынямі ўчастковых выбарчых камісій. Настаўнікі Бапэвіцкай і Клічаўскай сярэдніх школ тав. Букаты Тойман і Цімошак з'яўляліся лепшымі агітатарамі за кандыдатаў непераможнага сталінскага блока комуністаў і беспартыйных.

Выдатныя кадры совецкай інтэлігенцыі мае Клічаўскі раён. Пры правільнай пастаноўцы палітычнай работы, арганізацыі ідэйна-палітычнага выхавання маладых спецыялістаў райком партыі мог-бы атрымаць у асобе інтэлігенцыі вялікую сілу для разгортвання культурна-масавай работы ў калгаснай вёсцы.

А між тым трэба прама сказаць, што райком партыі ігнаруе сельскую інтэлігенцыю. Партыйныя арганізацыі адгараджваюцца ад яе. Існуюць яшчэ няправільныя, дзікія адносіны да вялікай палітычнай сілы нашай інтэлігенцыі.

Райком партыі не займаецца сур'ёзна пытаннямі арганізацыі сістэматычнай, глыбока палітычнай вучобы інтэлігенцыі, узбраеннем яе большэвізмам. У практыцы райкома яшчэ не было такога выпадку, каб склікалі сход сельскай інтэлігенцыі, на якім-бы выявілі, як працуе, чым займаецца інтэлігенцыя. У раёне не практыкуюць чытанне лекцый ці дакладаў на розныя палітычныя тэмы для совецкай інтэлігенцыі.

Праўда, у апошні час райком партыі думае заняцца пытаннямі ідэйна-палітычнага выхавання інтэлігенцыі. У сельсоветах раёна спехам арганізавана 18 палітшкол па вывучэнню Гісторыі ВКП(б). У гэтых школах, як гаворыць другі сакратар райкома партыі тав. Лазебнікаў, павінны вучыцца сельсовецкі актыў і настаўнікі. Няўжо можна задаволіць совецкую інтэлігенцыю аднымі толькі гурткамі? Няўжо яна не можа самастойна глыбока авалодваць марксізмам-ленінізмам?

Арганізацыя гурткоў, «ахват» пагалоўна ўсіх з'яўляецца няправільным у адносінах да інтэлігенцыі. Сярод настаўнікаў раёна ёсць 60 чалавек з вышэйшай асветай. Гэтыя людзі навучыліся самастойна працаваць над творамі класікаў марксізма, ім патрэбна толькі дапамагчы ў гэтым. А імкненне райкома «ахапіць» усіх гурткамі з'яўляецца бюракратычным скажэннем у вывучэнні гісторыі партыі.

Райком партыі павінен ведаць, што сельскую інтэлігенцыю складаюць не адны толькі настаўнікі, аб якіх калі-нікалі гавораць кіраўнікі партыйнай арганізацыі, а і медыцынскія работнікі, заатэхнікі, работнікі сувязі, служачыя дзяржаўных устаноў, якія астаюцца па-за ўвагаю партыйных арганізацый.

Аб ігнараванні совецкай інтэлігенцыі з боку партыйных арганізацый сведчыць і той факт, што за ўвесь 1938 год у раёне не прынята ў рады партыі ні аднаго чалавека з лепшых прадстаўнікоў інтэлігенцыі. А сярод іх ёсць дзесяткі людзей, якія могуць дастойна з гонарам насіць вялікае званне члена партыі.

У працоўных раёна наглядаецца вялікая цяга да ведання міжнародных падзей, да ведання гераічнага мінулага і сучаснага нашага народа. Сярод насельніцтва неабходна праводзіць палітычную агітацыю. У гэтым могуць аказаць вялікую дапамогу партарганізацыям кадры совецкай інтэлігенцыі. Трэба толькі ўцягнуць іх у актыўную работу, выхоўваць ў духу большэвізма.

Райком партыі абавязан сур'ёзна заняцца пытаннем ідэйна-палітычнага выхавання, разгортваннем работы сярод совецкай інтэлігенцыі, пакончыўшы раз назаўсёды з недаацэнкай і ігнараваннем гэтай вялікай палітычнай сілы. Уцягваць кадры совецкай інтэлігенцыі ў актыўную грамадскую работу — важнейшая задача партыйных арганізацый.

С. КАЗНАЧЭЕЎ.

РАСТУЦЬ РАДЫ БОЛЬШЭВІЦКАЙ ПАРТЫІ

ДРЫБІН. У дні выбараў у Вярхоўныя Советы СССР і БССР у раёне выраслі дзесяткі актывістаў калгаснікаў, служачых, совецкай інтэлігенцыі, якія аддана працавалі на карысць нашай радзімы. Гэтыя актывісты гараць жаданнем уступіць у рады партыі Леніна—Сталіна, каб яшчэ больш актыўна прымаць удзел у будаўніцтве соцыялізма ў нашай краіне.

Партарганізацыя за 1938 год прыняла ў свае рады лепшых людзей. У кандыдаты ВКП(б) прынят брыгадзір калгаса «Чырвоны пахар» Аляксей Сямёнавіч Гарнастаеў — дэпутат Вярхоўнага Совета БССР. Тав. Гарнастаеў зараз вылучан намеснікам загадчыка райза.

У кандыдаты партыі таксама прыняты: настаўнік Жаванскай НСШ т. Пахоменка, які прымаў актыўны ўдзел у правядзенні агітацыі сярод насельніцтва ў дні выбараў, комсамолец настаўнік т. Пеліпцоў, старшыня калгаса «Ленінскі прызыў» т. Кухарэнка і іншыя. У рады партыі Леніна—Сталіна прынята 18 лепшых комсамольцаў.

Марксісцка-ленінская падрыхтоўка каманднага састава РСЧА (БАВА). НА ЗДЫМКУ: на лекцыі на тэму: «Развіццё капіталізма ў Расіі». На першым плане ордэнаносец палкоўнік тав. А. Н. Седзельнікаў. Фото Б. Вернера (СФ).

ПРАТАКОЛ—ВАЖНЕЙШЫ ПАРТЫЙНЫ ДАКУМЕНТ

Пратакол і пастанова—гэта палітычны дакумент, у які запісваюцца рашэнні райкомаў, агульных партыйных сходаў, выказванні і прапановы асобных комуністаў. Кожнае слова гэтага важнейшага партыйнага дакумента павінна быць палітычна вытрымана, зразумела. Фармальныя адносіны да афармлення пратаколаў пасяджэнняў бюро, пасяджэнняў райкомаў, партыйных сходаў даводзяць да таго, што пытанні, якія вырашаюцца зусім правільна, пры дрэнным афармленні часам запісваюцца ў палітычна скажоным выглядзе.

Партыя патрабуе ад усіх партыйных кіраўнікоў навядзення большэвіцкага парадку ў партыйнай гаспадарцы. Некаторыя сакратары райкомаў забылі гэта ўказанне нашай партыі, дапускаюць няправільныя адносіны да афармлення партыйных дакументаў — пратаколаў пасяджэнняў бюро, пасяджэнняў райкомаў. Асобныя партыйныя кіраўнікі разважаюць, што афармленне партыйных дакументаў—простая тэхнічная справа і давяраюць гэта непадрыхтаваным таварышам.

На пасяджэнні бюро Магілеўскага сельскага райкома партыі, ад 11 жніўня 1938 года, вырашалася пытанне аб вылучэнні старшыні райсовета Асоавіяхіма. У рашэнні запісана наступнае:

«Старшынёй райсовета Асоавіяхіма зацвердзіць тав... » (у пастанове забылі запісаць нават прозвішча вылучанага таварыша). І далей, у гэтым-жа рашэнні прапануецца абласному совету Асоавіяхіма аформіць назначэнне вылучанага таварыша. Вядома, што райсовет Асоавіяхіма астаўся і зараз без старшыні, не гледзячы на тое, што такое рашэнне падпісана сакратаром райкома партыі тав. Зелічонкам.

Бярэзінскі райком партыі на пасяджэнні бюро ад 23 чэрвеня 1938 г., у сваім рашэнні запісаў: «Зацвердзіць рашэнне бюро райкома аб высылцы на работу старшыню сельпо т. Шаўчыка». Ясна, што гутарка ішла аб тым, каб рэкамендаваць тав. Шаўчыка на работу ў сістэму кааперацыі. Аднак, пастанова райкома запісана няправільна, скажаючы сутнасць вырашанага пытання.

На пасяджэнні бюро Горацкага райкома партыі ад 9 ліпеня гг. разглядаліся заявы членаў партыі тт. Флеера і Рэйнгольда. У рашэнні запісана наступнае: «У просьбе адмовіць», не ўказаўшы, аб чым прасілі комуністы. Як відаць, бюро райкома, разглядаючы заявы комуністаў, не ўвайшло ў сутнасць справы, а абмежавалася фармальнымі адносінамі да справы. На гэтым-жа пасяджэнні зацвярджалі дырэктараў МТС. У пратаколе запісаны толькі імёны і прозвішчы без палітычнай і дзелавой характарыстыкі людзей, якіх райком вылучае на адказнейшыя ўчасткі.

У пратаколах часта выяўляюцца асуджаныя партыяй метады кіраўніцтва, адміністраванне, запужванне асобных членаў і кандыдатаў партыі. Бярэзінскі райком партыі на пасяджэнні бюро ад 8 жніўня г. г. рашыў папярэдзіць т. Таўкача і ўсіх старшынь сельсоветаў, што за зрыў плана сіласавання райком прыме самыя рашучыя меры партыйнага спагнання аж да аддачы пад суд.

Асобныя райкомы партыі — Магілеўскі сельскі, Крычаўскі, Шклоўскі, Кіраўскі, Быхаўскі, нерэгулярна высылаюць пратаколы ў ЦК КП(б)Б. За 10 месяцаў 1938 г. гэтыя райкомы прыслалі толькі па 5 пратаколаў. Як відаць, рашэнні райкомаў своечасова не афармляюцца, аператыўна не вырашаюцца заявы комуністаў, і таму партыйныя кіраўнікі затрымліваюць высылку гэтых дакументаў у вышэйстаячую партыйную арганізацыю.

Партыйныя кіраўнікі абавязаны сачыць за акуратным, палітычна завостраным афармленнем партыйных дакументаў. Нельга забываць неаднаразовых указанняў нашай партыі аб навядзенні большэвіцкага парадку ва ўласным партыйным доме. Правільнае, своечасовае афармленне пратаколаў, выкананне прынятых рашэнняў вучыць комуністаў дысцыпліне, ленінска-сталінскаму стылю кіраўніцтва.

Кожны комуніст павінен ведаць, што пратакол і прынятае рашэнне—гэта палітычны дакумент, які выхоўвае, вучыць партарганізацыю авалодваць большэвізмам. Таму недапушчальна абы-як адносіцца да партыйных дакументаў, недапушчальна ператвараць гэту важнейшую справу ў чыста тэхнічную.

Я. БРАЙНІН,
памочнік адказнага арганізатара АКПО ЦК КП(б)Б.

Жыццё Чырвонай Арміі

ДРУЖБА

Наша Чырвоная Армія з'яўляецца носьбітам пролетарскага інтэрнацыяналізма, вялікага садружаства і брацтва народаў. Праводзячы сваіх сыноў у Рабоча-Сялянскую Чырвоную Армію, грамадзяне Совецкага Саюза ўсіх нацыянальнасцей, на розных мовах гавораць адно і тое-ж:

«Будзь добрым байцом. Будзь стойкім абаронцам нашай соцыялістычнай радзімы».

І байцы чэсна выконваюць гэты наказ. Яны з вялікай радасцю ідуць у родную Чырвоную Армію, становяцца выдатнікамі баявой і палітычнай падрыхтоўкі, выходзяць выдатнымі воінамі, мужнымі камандзірамі, слаўнымі палітычнымі работнікамі ленінска-сталінскай загартоўкі.

У нашай часці ёсць байцы 15 нацыянальнасцей. Тав. Чэрнухін — рускі, тав. Саная — грузін, тав. Танцура — украінец. І ўсе яны аднолькава любяць Чырвоную Армію, ганарацца ёю, клапоцяцца аб ёй. Для кожнага з іх наша армія з'яўляецца роднай арміяй, якая абараняе шчаслівае жыццё народаў СССР, Сталінскую Канстытуцыю.

Байцы ўсіх нацыянальнасцей жывуць між сабой адзінай, дружнай сям'ёй. Яны дапамагаюць адзін аднаму ў штодзённай вучобе, расказваюць аб сваіх рэспубліках, аб сваім шчаслівым, светлым, заможным жыцці.

Восенню гэтага года наша часць выходзіла на тактычныя вучэнні. Адно з падраздзяленняў рабіла 35-кіламетравы марш у начных умовах. Баец тав. Ісламгулаў стаміўся і пачаў адставаць. Гэта заўважыў яго таварыш — баец Герасеў. Ён дапамог яму несці кулямёт. Тав. Ісламгулаў дагнаў сваё падраздзяленне і на месца назначэння прыбыў у час. У рэзультаце такой таварыскай узаемадапамогі ў падраздзяленні не было ні аднаго адстаючага, і ўсе байцы задачу выканалі на «добра».

З жыцця нашай часці можна прывесці рад прыкладаў моцнай брацкай дружбы байцоў розных нацыянальнасцей.

Перад намі чысты і ўтульны ленпакой. На сталах акуратна раскладзены газеты і журналы. Ёсць даміно, шахматы, шашкі, патэфон. Байцы разумна выкарыстоўваюць вольны час. У куту, на мяккай канапе, размясціліся два маладыя байцы — Чанія і Фёдараў. За некалькі дзён прабывання ў радах Чырвонай Арміі яны моцна здружыліся. Прышоўшы ў армію, кожны з іх паставіў перад сабой пэўную задачу.

— У арміі я жыву толькі адзін месяц, — расказвае тав. Фёдараў, — але паспеў вывучыць кулямёт і геаграфічную карту. За добрую вучобу маю ад камандзіра падзяку. Я з вялікай цікавасцю вывучаю Сталінскую Канстытуцыю. У Сталінскай Канстытуцыі адлюстраван рост нашай соцыялістычнай радзімы, рост маёй роднай Карэліі. Да рэволюцыі наш народ быў пад гнётам рускіх памешчыкаў і фінскай буржуазіі. Нашы бацькі ўсё жыццё працавалі на кулакоў і памешчыкаў — асушвалі балоты, выкарчоўвалі пні, зямлі сваёй не мелі, хлеба было недастаткова.

Вялікая Кастрычніцкая соцыялістычная рэволюцыя дала нам зямлю, калгасны лад даў нам радаснае, заможнае і шчаслівае жыццё, а Сталінская Канстытуцыя ўсё гэта замацавала за намі.

Наша Карэлія ператварылася ў багатую і культурную рэспубліку. Яна пакрылася сеткай каналаў, фабрык, заводаў, школ. У яе цудоўных лясах, на беразе блакітных азёр пабудаваны для працоўных выдатныя дамы адпачынку. Утроіліся пасевы хлябоў, удвоілася пагалоўе жывёлы, павялічылася заможнасць калгаснай вёскі. Наступіла радаснае, шчаслівае жыццё. Я ганаруся тым, што нам, байцам, даручана ахоўваць гэтае шчаслівае жыццё. У арміі я ўсе сілы прыкладу да таго, каб вывучыцца на малодшага камандзіра-кулямётчыка і быць такім адважным камандзірам-кулямётчыкам, які быў герой Хасана тав. Гальнаў.

— Наш грузінскі народ, — гаворыць тав. Чанія, — да рэволюцыі таксама прыгнятаўся царызмам. Вялікі рускі народ дапамог нам вызваліцца ад гэтага векавога гнёту. Рускі народ сваімі грудзьмі абараняў Грузію ад замежных інтэрвентаў, ад грузінскіх контррэволюцыянераў і аказаў велізарную дапамогу ў соцыялістычным будаўніцтве Грузіі. Грузінскі народ даў нашай краіне, усяму свету вялікага Сталіна, даў і такіх выдатных рэволюцыянераў, як Серго Орджанікідзе, Джапарыдзе і іншых барацьбітоў за перамогу соцыялізма.

У сучасны момант мая сонечная радзіма — Грузія — прадстаўляе сабой адну з адзінаццаці саюзных квітнеючых совецкіх соцыялістычных рэспублік і выклікае гордае пачуццё совецкага патрыятызма. Народы совецкай Грузіі жывуць светлым, радасным жыццём. За гэта радаснае, шчаслівае заможнае жыццё я глыбока дзякую партыі, ураду і таварышу Сталіну, які так многа працуе на карысць народа.

Мая мара — стаць палітработнікам Чырвонай Арміі, бо няма больш ганаровага абавязка, як быць палітработнікам ці камандзірам РСЧА, вучыць і выхоўваць байцоў у духу любві і адданасці мацеры-радзіме.

Калі вораг паспрабуе зрабіць замах на нашу мірную працу і шчаслівае жыццё нашых народаў, я першы буду біцца гэтак-жа мужна, як біўся легендарны камісар Пажарскі ў жорсткім баі супроць японскіх захватчыкаў ля возера Хасан.

Такіх прыкладаў дружбы байцоў можна прывесці вельмі многа. Неабсяжная наша краіна, бяскрайны яе прасторы. І ўсюды — ля Ціхага акіяна, у лясах Беларусі, сярод палёў Украіны, у пясках Туркменіі, на Паміры—Чырвоная Армія аднолькава пільна і ўпэўнена ахоўвае свяшчэнную совецкую зямлю.

Кожны баец Чырвонай Арміі, дзе-ён ні быў, якой-бы нацыянальнасці ён ні быў, ведае: ён абараняе ад ворага усю сваю цудоўную многанацыянальную бацькаўшчыну.

І калі гране бой, наша Чырвоная Армія, акружаная бацькоўскай любоўю і клопатамі народаў нашай радзімы, згуртаваная вакол ленінска-сталінскай партыі і правадыра народаў таварыша Сталіна, пад кіраўніцтвам таварыша Варашылава, разгроміць і знішчыць нападаючага ворага, адстаіць справу соцыялізма на любым участку зямлі адзінага вялікага совецкага народа.

В. ЗАІКІН.

ВЫСОКАЯ ПАЛІТЫЧНАЯ СВЯДОМАСЦЬ

Выпушчаная ўрадам Саюза ССР пазыка 2-й пяцігодкі (выпуск першага года) была размешчана ў небывала кароткі тэрмін і са значным перавышэннем.

Падпіска ператварылася ў магутную дэманстрацыю совецкага патрыятызма і адданасці народа партыі Леніна — Сталіна.

Па выдатнаму пачыну перадавых калгаснікаў і калгасніц у БССР, як і ў іншых рэспубліках Совецкага Саюза, было разгорнута перадкастрычніцкае соцыялістычнае спаборніцтва на датэрміновую аплату ўзносаў па падпісцы на пазыку.

Колькасць калгасаў, дзе калгаснікі датэрмінова ўнеслі ўзносы па пазыцы, налічваецца па нашай рэспубліцы тысячамі.

Перадавымі раёнамі па аплаце падпіскі з'яўляюцца Талачынскі, Плешчаніцкі, Журавіцкі, Віцебскі, Тураўскі і інш.

Для падагульнення лепшых метадаў работы ў Віцебску адбылася абласная нарада фінактыва. Оргкамітэтам ЦВК БССР па Віцебскай вобласці прэміраваны 47 лепшых фінактывістаў. Чырвоны пераходны сцяг оргкамітэта ўручаны Полацкаму раёну.

У гонар XXI гадавіны Вялікага Кастрычніка датэрмінова аплацілі падпіску на пазыку ў суме 4 тысячы рублёў калгаснікі калгаса «Пролетарская перамога», Халопеніцкага раёна, якія ўжо атрымалі на рукі аблігацыі.

Аб высокай палітычнай свядомасці калгаснікаў сведчыць наступны факт: сям'я калгасніка калгаса «Комінтэрн» Чырвонапольскага сельсовета, Магілеўскага раёна, тав. Кавалёва падпісалася на пазыку на 800 рублёў і поўнасцю датэрмінова аплаціла сваю падпіску.

Многія фінактывісты, члены камсодаў аказваюць вялікую дапамогу фінансавым органам у разгортванні масава-растлумачальнай работы. Адным з такіх энтузіястаў фінансавай справы з'яўляецца член селькамсода Пудзіцка-Слабодскага сельсовета, Пухавіцкага раёна, дэпутат Вярхоўнага Совета БССР тав. Нікалай Фаміч Пыж. Тав. Пыж масава-растлумачальнай работай садзейнічаў датэрміноваму ўнясенню ўзносаў калгаснікамі. Апрача таго тав. Пыж аказаў дапамогу калгасу «Чырвоны Турын», Тураўскага сельсовета, у зборы ўзносаў па падпісцы.

У мэтах заахвочвання лепшых выдатнікаў, ударнікаў фінансавай сістэмы НКФ СССР устанавіў спецыяльны прэміяльны фонд для прэміравання асоба адзначыўшыхся таварышаў. З агульнага прэміяльнага фонда НКФ СССР вылучыў для выдатнікаў і ўдарнікаў ашчадкасе СССР прэміяльны фонд у суме 200 тысяч рублёў.

Няма ніякага сумнення, што прыкладу перадавікоў паследуюць усе калгаснікі і калгасніцы. Яны датэрмінова аплоцяць сваю падпіску на пазыку і гэтым самым яшчэ больш умацуюць абароназдольнасць нашай соцыялістычнай радзімы.

Б. ПЕРЭЛЬМАН.

ДА ТРЭЦЯЙ ГАДАВІНЫ ПЕРШАЙ УСЕСАЮЗНАЙ НАРАДЫ СТАХАНАЎЦАЎ

АДНА З СЛАЎНЫХ СТАРОНАК СОЦЫЯЛІСТЫЧНАГА БУДАЎНІЦТВА

За годы рэканструкцыі ўся народная гаспадарка краіны соцыялізма была багата ўзброена першакласнай тэхнікай.

Прамысловасць, транспарт, сельская гаспадарка пачалі адчуваць патрэбу ў вялікай арміі абучаных кадраў, якія маглі-б асядлаць новую тэхніку і ўзяць ад яе максімум таго, што яна магла даць. Але кадраў было мала. «Гэта была сур'ёзная небяспека, узнікшая ў выніку таго, што рост кадраў, якія могуць асядлаць тэхніку, не паспяваў і далёка адставаў ад росту тэхнікі». (Гісторыя Усесаюзнай Комуністычнай партыі (большэвікоў), стар. 321).

Пытанне аб кадрах стала першаступенным пытаннем. Таварыш Сталін даў новы лозунг «Кадры рашаюць усё».

У адказ на сталінскі лозунг паўсюду разгарнуўся найшырэйшы і шматгранны рух за авалоданне новай тэхнікай. Але самым яркім і самым выдатным прыкладам асваення тэхнікі і далейшага росту прадукцыйнасці працы з'явіўся стаханаўскі рух, які пачаўся ў шахтах Данбаса і затым перакінуўся ў іншыя галіны прамысловасці, транспарта, захапіўшы потым і сельскую гаспадарку. Гэта быў пачын найвялікшага сусветна-гістарычнага значэння.

Велізарнае значэнне для развіцця стаханаўскага руху мела Усесаюзная нарада стаханаўцаў прамысловасці і транспарта, працаваўшая ў Крэмлі з 14 па 17 лістапада 1935 года. Нараду адкрыў незабыўнай памяці палкі большэвік Серго Орджанікідзе.

Услед за ім з расказамі аб сваіх метадах высока-прадукцыйнай працы выступілі выдатнейшыя людзі нашай краіны — партыйныя і непартыйныя большэвікі, якія першымі ўзнялі сцяг найвялікшага руху сучаснасці: Алексей Стаханаў, Александр Бусыгін, Еўдакія і Марыя Вінаградавы, Нікіта Ізотаў, Нікалай Сметанін, машыністы транспарта Пётр Крыванос і Александр Огнёў і многа іншых слаўных сыноў і дачок соцыялістычнай радзімы.

У канцы нарады 17 лістапада выступіў вялікі настаўнік і правадыр народаў таварыш Сталін.

Выдатная прамова таварыша Сталіна з'явілася багацейшым укладам у скарбніцу марксізма-ленінізма, бліскучым аналізам карэнняў і перспектыў новага грамадскага руху.

Гістарычная прамова таварыша Сталіна выклікала новы ўзлёт ініцыятывы і працоўнага энтузіязма і адкрыла стаханаўскаму руху найшырэйшы шлях далейшага развіцця.

Таварыш Сталін гаварыў: «Стаханаўскі рух нельга разглядаць, як звычайны рух рабочых і работніц. Стаханаўскі рух гэта такі рух рабочых і работніц, які ўвойдзе ў гісторыю нашага соцыялістычнага будаўніцтва, як адна з самых слаўных яе старонак». Таварыш Сталін ахарактарызаваў стаханаўскі рух, як новы, вышэйшы этап соцыялістычнага спаборніцтва, бо ён звязан з новай тэхнікай і накіраван рабочым класам на перамаганне старых норм і праектных магутнасцей, на стварэнне новых, больш высокіх норм і праектных магутнасцей. Стаханаўскі рух, сказаў таварыш Сталін, «заклікан зрабіць у нашай прамысловасці рэволюцыю».

Мудры натхніцель соцыялістычнага спаборніцтва ўскрыў вялікае значэнне стаханаўскага руху для будаўніцтва соцыялізма, бо «...соцыялізм можа перамагчы толькі на базе высокай прадукцыйнасці працы, больш высокай, чым пры капіталізме...» Стаханаўскі рух і адкрыў якраз практычныя магчымасці для небывалага павышэння прадукцыйнасці працы. Ужо зараз дзесяткі тысяч стаханаўцаў нашай прамысловасці перакрываюць прадукцыйнасць працы, існуючую на самых перадавых капіталістычных прадпрыемствах.

Велізарнае значэнне стаханаўскага руху заключаецца яшчэ і ў тым, што «ён падрыхтоўвае ўмовы для пераходу ад соцыялізма да комунізма», бо прадстаўляе першыя пачаткі культурна-тэхнічнага ўздыму рабочага класа нашай краіны да ўзроўню інжынерна-тэхнічных работнікаў. Іншымі словамі, стаханаўскі рух падрывае асновы процілегласці паміж працай разумовай і працай фізічнай.

Стаханаўскі рух мог зарадзіцца толькі ва ўмовах нашай соцыялістычнай краіны, дзе ліквідавана прыватная ўласнасць на прылады і сродкі вытворчасці, знішчана эксплаатацыя чалавека чалавекам, дзе ўсё багацце краіны ідзе на блага ўсіх працоўных, дзе праца з'яўляецца справай гонару, справай славы, справай доблесці і геройства.

З дня склікання нарады стаханаўцаў у Крэмлі прайшло тры годы. За гэтыя годы наша краіна атрымала гіганцкія перамогі на ўсіх франтах соцыялістычнага будаўніцтва. Сталінская Канстытуцыя натхніла совецкі народ на новыя працоўныя подвігі, новыя дасягненні. І на базе гэтых поспехаў далёка наперад шагнуў стаханаўскі рух.

Ленінска-сталінская партыя з дня ў дзень умацоўвала і пеставала стаханаўскі рух. Ворагі народа—трацкісцка-бухарынскія бандыты—ўсяляк тармазілі развіццё і рост стаханаўскага руху, стараліся скампраметаваць яго, а найбольш энергічных і перадавых стаханаўцаў гэтыя ізвергі і шпіёны прабавалі фізічна знішчаць. Але гнусныя замыслы і дзеянні гэтых наймітаў замежных разведак былі ўскрыты. Асноўныя гнёзды іх знішчаны слаўнай совецкай разведкай.

Вялікі стаханаўскі рух сапраўды стаў масавым рухам совецкага народа ў яго барацьбе за соцыялістычнае будаўніцтва, за прыўмнажэнне багаццяў і ўмацаванне абароназдольнасці краіны.

Прайшоўшыя тры годы прадэманстравалі ўсяму свету, што стаханаўцы — гэта сапраўды людзі, здольныя ўзяць ад тэхнікі максімум таго, што яна можа даць. У 1934 годзе сярэдні прырост прадукцыйнасці працы рабочых нашай прамысловасці раўняўся 10 процантам. Але ўжо ў 1936 годзе стаханаўскі рух паказаў сваю сілу: сярэдняя прадукцыйнасць працы рабочых буйнай прамысловасці СССР вырасла на 21 процант. У 1937 годзе стаханаўскі рух прынёс нашай краіне новыя грандыёзныя перамогі: усёй народнай гаспадаркай быў выканан другі сталінскі пяцігадовы план і, у прыватнасці, па прадукцыйнасці працы на аднаго рабочага ён быў значна перавыканан. План прадугледжваў рост прадукцыйнасці за пяцігодку на 63 проценты, фактычна-ж прадукцыйнасць працы вырасла на 78 процантаў.

Краіна соцыялізма пераможна ідзе наперад у той час, як краіны капіталізма зноў ахапіў эканамічны крызіс.

Ростам стаханаўскага руху рабочы клас і калгаснае сялянства выражаюць сваю адданасць і любоў да партыі большэвікоў, да таварыша Сталіна, да сваёй соцыялістычнай радзімы.

Характэрная асаблівасць апошніх месяцаў — гэта пачаўшыйся пераход перадавых прадпрыемстваў краіны на масавую стаханаўскую работу, гэта барацьба за дакладны графік, цыклічнасць, зладжанасць усіх частак вытворчасці.

Наватараў, узнімаючых стаханаўскі рух на новую ступень, становіцца ў нашай краіне ўсё больш і больш.

Іх вопыт трэба распаўсюдзіць на ўсю прамысловасць і транспарт, на ўсе галіны сельскай гаспадаркі, і тады стаханаўскі рух дасягне новых велізарных поспехаў. За перадачу стаханаўскага вопыту з усёй большэвіцкай страснасцю павінны ўзяцца ўсе арганізацыі, гаспадарнікі, інжынерна-тэхнічныя работнікі.

Стаханаўскі рух вылучае са свайго асяроддзя таленавітых арганізатараў і кіраўнікоў, з якіх вырастаюць выдатныя прадстаўнікі нашай новай тэхнічнай інтэлігенцыі, выдатныя камандзіры прамысловай і сельскагаспадарчай працы.

Стаханаўскі рух высока ўзнімае матэрыяльны ўзровень рабочага класа. Заработная плата рабочых у сувязі са стаханаўскім рухам бесперапынна расце. Фонд заработнай платы дасягнуў у гэтым годзе 94 мільярдаў рублёў.

Стаханаўскі рух — дзецішча большэвіцкай партыі і таварыша Сталіна. Ён штодзень нараджае новых герояў і гераінь працы — самаадданых барацьбітоў за перамогу комуністычнага ладу. Вось чаму, не пакладаючы рук, трэба разгортваць стаханаўскі рух у шырыню і ў глыбіню, вырошчваць усё новыя і новыя атрады стаханаўцаў.

Ч. НЕФЕДЗ'ЕЎ.

[...]множыць вопыт перадавікоў лесавывазкі

***

Большэвіцкая арганізаванасць забяспечыла перамогу

[...]сь ужо хутка будзе два годы, як [п]рацую начальнікам Іванаўскага ме[ханізаванага] лесапункта. Многа чаго [змя]нілася тут за кароткі прамежак часу. [У]спамінаю першыя дні, калі я толь[кі] што прыняў мехпункт. На кожным [кро]ку сустракаліся перашкоды. За што [ні] вазьмуся, мне гавораць — не вый[дзе]. План лесавывазкі не выконваўся, [маш]ыны стаялі ў гаражы, шоферы бы[лі] незадаволены, нічога не зараблялі. [Т]рэба было нешта прадпрыняць, так [дал]ей не магло прадаўжацца. Я рашыў [с]абраць шофераў і выясніць у чым [спр]ава. Выступленні на сходзе былі [ка]роткімі: — няма грузчыкаў, няма за[пра]ўшчыкаў, няма распарадчасці.

[Пр]аз некалькі дзён брыгада грузчы[каў] была ўкамплектавана і машыны [пас]ля доўгай стаянкі вышлі з гаража. [М]ашын пачалі штодзённа вывозіць [па] 100 кубаметраў. Такой лічбы мех[пунк]т не ведаў за ўвесь час свайго [існ]авання.

[Зам]ацаваўшы першыя поспехі, я ра[шыў] рухацца далей. Машыны праца[валі] ў адну змену, трэба было пера[вес]ці на дзве змены. Прышлося [пера]магчы кансерватызм таго-сяго [...] і [як]ія аказаліся нядрэннымі. Мы пача[лі] [ха]жо вывозіць па 250 кубаметраў за [...]ь.

[Ра]чэрвені мы апынуліся ў затруд[не]ным становішчы. Нехапала гумы. [Пра]шлося спыніць 12 машын, у ходу [засталася] ўсяго 5. А план-жа трэба было [выкон]ваць. Хутка выхад быў знойдзен. [Мы] перавялі работу машын на тры [змен]ы. Правялі масава-растлумачаль[ную] работу сярод шофераў і грузчыкаў. [Мно]гія з іх паказалі ўзоры стаханаў[скай] работы. За пяцідзёнку мы выво[зілі] па 2—2,5 тысячы кубаметраў драў[ніны] замест тысячы па норме.

[У] перадкастрычніцкім спаборніцтве [кал]ектыў нашага мехпункта ўзяў на [сябе] абавязацельства выканаць план [лесавывазкі чацвертага квартала да [...]а на 50 проц.

[Д]ля бесперабойнай работы механіз[ма]мы правялі рад мерапрыемстваў, [якія] забяспечылі выкананне ўзятага [і] абавязацельства.

[Ра]ней было так: калі машына ноч[ч]сапсавалася, нават з-за дробязі, [яна] ішла ў гараж. Зараз у нас вылу[чан] дзяжурны слесар, які выконвае не[пас]радна ўвесь дробны рамонт; пры [неа]бходнасці-ж ён выклікае механіка. [А] механіка тав. Рудакоўскага і не[тр]эбна клікаць. У любы час дня і [ноч]ы яго можна сустрэць на лініі, ка[ля] запраўчнага пункта.

[Ва]лікая работа была праведзена па [па]радкаванню складаў і дарог у лесе. [Да] апошняга часу існавала толькі ад[на] дарога да цэнтральнага пункта, і шоферы затрачвалі па 20—30 мінут пакуль дабіраліся да склада драўніны. Зараз мы правялі яшчэ дзве дарогі і затрымкі машын скараціліся да 15 мінут. Павялічыўся лік рэйсаў, вырас заработак шофераў.

Многа часу трацілі таксама шоферы на запраўку машын, якая рабілася ў гаражы. Перанёсшы пункт запраўкі непасрэдна да самой лежнёўкі, мы зноў такі скарацілі лішнія прастоі машын на 15—20 мінут. Да кожнага шофера было даведзена яго дзённае заданне.

Разгарнуўшаеся спаборніцтва паміж вадзіцелямі за хутчэйшае выкананне свайго задання дало свае багатыя плады. Многія шоферы паказалі выдатныя ўзоры работы. Малады шофер тав. Несцераў, працуючы на старой, зношанай машыне, штодзённа выконваў сваю норму на 150—180 проц. Замест 18 кубаметраў ён вывозіць 30 кубаметраў і больш. Ад яго не адстаюць шоферы тт. Дубавец, Васільеў, Юшкевіч і інш.

Дасканалых вынікаў дабілася брыгада грузчыкаў тав. Камлюка. Яна штодзённа пагружала 22—23 машыны за змену замест нормы—15.

За адну дэкаду, з 26 кастрычніка па 6 лістапада, мехпункт вывез 6.300 кубаметраў драўніны, у тым ліку машынамі 4.300 пры заданні 2 тысячы. Нагрузка на кожную машыну складае 7,6 кубаметраў (норма 6 кубаметраў).

Нашы абавязацельствы былі з гонарам выкананы. Да 6 лістапада мехпункт выканаў свой квартальны план на 53,9 проц. На ўрачыстым вечары, прысвечаным кастрычніцкаму святу, лепшыя стаханаўцы—шоферы, лесарубы і грузчыкі былі прэміраваны грашыма і каштоўнымі падарункамі.

Асаблівая ўвага была звернута на паляпшэнне матэрыяльна-бытавых умоў рабочых. Закончана будаўніцтва сталовай, клуба на 220 месц, лазні. Заканчваем будаўніцтва дзіцячага сада на 50 месц. Адрамантаваны ўсе інтэрнаты і кватэры рабочых.

Але яшчэ далёка не ўсё зроблена ў гэтай галіне. Самае галоўнае — не закончана яшчэ вярбоўка рабочых-лесарубаў. На сёнешні дзень заключана 140 індывідуальных дагавораў пры неабходнасці 240.

Але ўсе гэтыя цяжкасці ўпаўне перамагальны. Калектыў нашага мехпункта абавязаўся закончыць план лесавывазкі чацвертага квартала да 12 снежня — гадавіны выбараў у Вярхоўны Совет СССР. Гэта абяцанне будзе намі з гонарам выканана.

Г. М. ЛУЧНІК,
начальнік Іванаўскага механізаванага лесапункта.

*

Працаваць хутка, без прастояў

Я малады шофер. Стаж мой зусім невялікі. Усяго 9 месяцаў, як атрымаў званне вадзіцеля. Пасля сканчэння менскай аўташколы мяне паслалі працаваць у Іванаўскі механізаваны лесапункт.

Прымацавалі стажыравацца да старога шофера т. Старавойтава. З нецярпеннем я чакаў сканчэння стажыроўкі.

Нарэшце настаў гэты доўгачаканы дзень. Мне ўручылі старую машыну. Спідометр паказваў 32 тысячы кіламетраў, матор быў зношаны. Але я не разгубіўся. Паставіў перад сабой задачу—дабіцца на гэтай старой машыне перавыканання нормы і дагнаць сваіх таварышоў.

З кожным днём павялічваў колькасць рэйсаў, змяншаў прастоі. На адлегласці возкі 14 кіламетраў я рабіў па 5—6 рэйсаў. У кастрычніку я сістэматычна выконваў сваю норму на 150—180 проц. Зарабляю 700—800 рублёў у месяц.

Гружаная машына ў сярэднім рухаецца са скорасцю 10 кіламетраў у гадзіну. Добра вывучыўшы профіль дарогі, я ваджу сваю машыну са скорасцю 15—20 кіламетраў у гадзіну. Максімальна ўшчыльняю свой рабочы дзень, каб ні адна мінута не прападала дарэмна.

Напярэдадні кастрычніцкага свята мая машына была намечана для пастаноўкі на рамонт. Мне было дана заданне за 7 змен вывезці 308 раўметраў. Але дзякуючы добраму догляду машыны за 9 з палавінай змен я вывез 520 раўметраў і заваяваў першае месца ў перадкастрычніцкім спаборніцтве. На ўрачыстым пасяджэнні 6 лістапада мне ўручылі першую прэмію — патэфон з пласцінкамі.

Пасля двухдзённага рамонту мая машына зноў пайшла ў ход. Заваяванага першынства я нікому не здам.

К. І. НЕСЦЕРАЎ,
шофер-вадзіцель газагенератарнай машыны, Іванаўскага механізаванага лесапункта.

Вопыт брыгады грузчыкаў лесу

[Л]юдзям, незнаёмым з нашай пра[ц]яй, здаецца, што грузіць драўніну [і] дровы зусім проста. Трэба толькі [ма]ваць фізічную сілу. І звычайна [гру]зчыкаў многія ўяўляюць сабе велі[кан]амі з казачнай сілай.

[П]аглядзеўшы-ж на мяне, іх думка [пав]ім зменіцца. Бо ростам я не вялікі, [і] від худашчавы. Тое-ж самае можна [ска]заць і аб астатніх 13 таварышах з [мае]й брыгады. Норму-ж выконваем на [150]—160 проц. Значыць, справа не ў [фіз]ічнай сіле, а ў арганізацыі справы.

[Я]к і на кожнай рабоце, у нас неаб[ход]на папярэдняя падрыхтоўка. Пры[ход]зячы на склад з раніцы, я, як бры[гад]зір, даведваюся ў начальніка па[гру]зкі, што мы будзем грузіць. Гэта [дл]я мяне вельмі важна таму, што ёсць [пар]оды (як дуб, напрыклад), цяжэйшыя [за] асіну ці сасну. І трэба загадзя ве[да]ць, як арганізаваць работу.

[Р]асстаўляю людзей—3 чалавекі пад[а]ваюць бярвенні, астатнія па пары або па трое грузяць. Адначасова мы грузім 2—3, а то і 6 машын. Прадаўжаецца гэта ў нас не больш 20—25 мінут. Машыны ніколі не прастойваюць.

У час прастояў, калі машын няма, мы падкатваем драўніну бліжэй да ляжнёўкі, дзе спыняюцца машыны.

Усе члены нашай брыгады — людзі дысцыплінаваныя. У маёй брыгадзе не было яшчэ ні аднаго прагулу. Таварыская дапамога, адданасць справе вырашылі поспех нашай брыгады. У любое надвор'е брыгада не пакідае свайго паста. Машыны заўсёды своечасова адпраўляюцца гружанымі.

У перадкастрычніцкім спаборніцтве брыгада заваявала першае месца. Звыш плана мы пагрузілі 700 кубаметраў. Але гэта яшчэ не мяжа. У далейшым паказальнікі нашы будуць яшчэ палепшаны.

Е. Л. КАМЛЮК,
брыгадзір пагрузачнай брыгады Іванаўскага механізаванага лесапункта.

Падрыхтаваць добрую зімоўку жывёле

Перадавыя калгасы Рудзенскага раёна—«Праца», «XV з'езд КП(б)Б» і іншыя ўзорна падрыхтавалі зімоўку для жывёлы. Кароўнікі, свінарнікі, канюшні адрамантаваны, ацеплены і падзінфекцыраваны. Загатоўлена дастаткова кармоў, [illegible].

Аднак большасць калгасаў раёна дрэнна падрыхтавалася да зімовага перыяду. Яшчэ не ацеплена 40 кароўнікаў, [illegible]. У калгасе «Ударнік», Дукорскага сельсовета, да гэтага часу нават не распачалі рамонту кароўніка і свінарніка.

У сельгасарцелі «XVI з'езд КП(б)Б» страха кароўніка разбурана, [illegible]. Каровы стаяць на калена ў гразі.

Аналагічнае становішча наглядаецца і ў калгасе «Прафінтэрн». [illegible]. Яшчэ зусім не прыступілі да рамонту і ацяплення будынкаў для жывёлы ў калгасах імя Будзённага, «Х з'езд саветаў», «Новае Дрычына» і імя Кірава.

[illegible] кармавой базы з'яўляецца адным з асноўных пытанняў падрыхтоўкі да зімы. Да 15 верасня патрэбна было закончыць складанне кармавых балансаў, [illegible]. У калгасах «Юны піонер» і імя ЦВК БССР кармавыя балансы не [illegible] агульнымі сходамі калгаснікаў.

Сёлета калгас імя Куйбышава [illegible].

[illegible]

Гонар кожнага калгаса — сустрэць стойлавы перыяд поўным выкананнем дзяржаўнага плана развіцця жывёлагадоўлі. У раёне ж атрымліваецца [illegible]: на 1 кастрычніка план укамплектавання МТФ буйнай рагатай жывёлай выкананы на 93 проц., а па маточнаму саставу—толькі на 86 проц. [illegible] Загінула 125 цялят, 847 парасят. [illegible] Асаблівы развал [illegible] жывёлагадоўлі [illegible] сельсаветах.

У асобных калгасах сталі на шлях разбазарвання жывёлы. У калгасе «Новая Бахаравічы» прадана 12 кароў, у калгасе «Колас» — таксама 12.

Усе гэтыя факты паказваюць, што [illegible].

[illegible]

Дагавор на сацыялістычнае спаборніцтва, заключаны з Пухавіцкім раёнам, [illegible]. Не скасаваны [illegible] жывёлагадоўлі [illegible] і [illegible] не даглядзевай і [illegible].

«Справу жывёлагадоўлі павінны ўзяць у свае рукі ўся партыя, усе наша работнікі, партыйныя і беспартыйныя...» (Сталін). Указанні вялікага правадыра [illegible] у Рудзенскім раёне [illegible].

Г. САРГЕЕНКА.

Былыя рабочыя, зараз інжынеры, камандзіры буйнага прадпрыемства — Гомсельмаша. НА ЗДЫМКУ (злева направа): М. К. САКУНОЎ—тэхнік-канструктар, былы трактарыст; Г. С. ЛІЎШЫЦ — былая работніца-цукерпічыца, зараз інжынер-канструктар; П. А. МІНКОВІЧ — былы слесар, зараз інжынер; Э. Е. ВІТКІН — былы наборшчык, зараз інжынер-канструктар, (другі рад) — А. С. ЕРМАКОЎ—інжынер-канструктар, Б. Н. ЕЛЬНАР—былы слесар, зараз старшы інжынер Гомсельмаша і Я. Я. ЭПШТЭЙН — былы рабочы-шапачнік, зараз інжынер-канструктар.

Фото Я. Салавейчыка.

Пісьмы працоўных

Зажымшчыкі крытыкі і іх патуральнікі

З 1937 года я з'яўляюся адказным рэдактарам насценнай газеты ў калгасе «Соцыялізм», Падалескага сельсовета, Рэчыцкага раёна. 23 жніўня 1938 г. быў выпушчан чарговы нумар насценнай газеты, у якой былі асветлены добрыя бакі работы калгаса і разам з гэтым газета крытыкавала старшыню калгаса Ганчарова за яго грубасці да калгаснікаў.

Ганчарову гэта крытыка прышлася не па душы. Ён сарваў насценгазету. Аб гэтым факце я напісаў у рэдакцыю рэчыцкай газеты «Зара комуны» і прасіў, каб рэдакцыя дапамагла мне, як свайму селькору.

З рэдакцыі мяне паведамілі, што справа перадана ў райком партыі. Я таксама падаў заяву ў райком КП(б)Б, але да гэтага часу мне не дапамаглі ні рэдакцыя, ні райком партыі.

Пасля таго, як я напісаў яшчэ некалькі заметак аб агіднасцях старшыні калгаса Ганчарова, аб прысваенні ім калгасных грошай і аб радзе іншых фактаў недапушчальных паводзін Ганчарова, толькі тады рэдакцыя выслала ў калгас для расследвання матэрыялаў загадчыка аддзелам пісем Левіцкага. Прыехаўшы ў калгас, Левіцкі замест дапамогі мне зайшоў да Ганчарова і ўвесь дзень п'янстваваў і матэрыял, які я пісаў у рэдакцыю аб Ганчарове, даў яму чытаць. Увечары гэтага-ж дня сабралі агульны сход калгаса, на якім калгаснікі ўсе факты, указаныя ў заметках, поўнасцю пацвердзілі. Ганчароў на гэтым-жа сходзе пачаў прасіць, каб мяне аддалі пад суд, лічачы мяне паклёпнікам. Агульны сход калгаснікаў адхіліў просьбу Ганчарова. Але ганенні на мяне па віне работніка рэдакцыі «Зара комуны» Левіцкага, які выдаў мае пісьмы Ганчарову, не спыніліся.

А. Д. СІДАРЭНКА.

**

Праверкай на месцы пісьма тав. Сідарэнкі, указаныя ў ім факты грубага зажыма крытыкі і самакрытыкі, а таксама ганенне на яго, поўнасцю пацвердзіліся. Апрача таго высветлілася, што выпадкі зрыва насценнай газеты і ганенне на селькораў у калгасе «Соцыялізм» не адзінкавы. Ворагі народа, карыстаючыся ратазействам рэдакцыі газеты і пры патуранні старага кіраўніцтва райкома партыі, распраўляліся з актыўнымі селькорамі і ў іншых калгасах.

Так, былы старшыня калгаса «17 Кастрычнік», Свірыдаўскага сельсовета, Калеснікаў яшчэ 4 месяцы назад сарваў калгасную насценную газету. Віноўнік астаўся непакараным, яго райком перавёў у другі калгас.

Два тыдні таму назад быў збіт селькор-рэдактар насценнай газеты сельгасарцелі «Пабедзіцель», Арцюхоўскага сельсовета, Кальчук Віктар. Віноўнік і да гэтага часу не выяўлен.

У калгасе «Іскра», Ровена-Слабодскага сельсовета (старшыня калгаса, былы ўдзельнік галакаўскай банды), Чарнішын Іван доўгі час здзекваецца над селькорам Кальчуком Іванам і яго сям'ёй. Тав. Кальчук з'яўляецца брыгадзірам перадавой брыгады, смела крытыкаваў і выкрываў антысовецкія дзеянні Чарнішына. Апошні, аднак, спакойна прадаўжае працаваць. Справа аб ім, як і аб іншых, перадана пракуратуры. Але там не вельмі спяшаюцца з расследваннем гэтых спраў.

Новае кіраўніцтва райкома КП(б)Б павінна прыняць усе меры да таго, каб спыніць дзейнасць ворагаў, сурова караючы тых, якія ім патураюць.

Н. ГІРШЫН.

Баі ў Кітаі

[П]райшло ўжо пяць месяцаў з тых [по]р, як японскія войскі пачалі наступ[лен]не ўздоўж ракі Янцзы ў напрамку [на] Ухань. У жорсткіх баях на подсту[па]х да Ханькоу, якіх яшчэ не ведала ця[пе]рашняя японa-кітайская вайна, кі[та]йская армія ўпарта і паспяхова аба[ра]нялася ад тэхнічна пераўзыходзячых [яе] праціўніка. Але кітайская армія [не] толькі абаранялася. Яна часамі пе[ра]ходзіла ў контрнаступленне і пры[чы]ніла нямала страт арміі японскіх [за]хватчыкаў.

[З] другой палавіны верасня фронт у [Ц]энтральным Кітаі амаль стабілізаваў[ся]. Не гледзячы на масавае прымянен[не] японцамі бронетанкавых сродкаў, [ат]рутных газаў і авіяцыі, тэмпы іх [пр]асоўвання былі найбольш нізкімі за [ў]весь час вайны і не перавышалі 800—[1.]000 метраў у суткі.

[Т]аптанне на месцы японскай арміі [вы]клікала яўнае незадаволенне ў пра[вя]чым лагеры Японіі. Японскі генштаб, [які] пяць разоў пераносіў дату акупа[цы]і Ханькоу, аказаўся, нарэшце, у да[ў]олі цяжкім становішчы. Пасля таго, [я]к у жніўні было дадаткова перакіну[т]а ў Кітай каля 100 тысяч японскіх [в]ойск, галоўнае камандванне поўным [г]аласам заявіла, што 1 кастрычніка [з']яўляецца канчатковай датай акупа[цы]і Уханьскага раёна. Але японскім [г]енералам і на гэты раз прадстаяла [г]оркае расчараванне, бо ўзмацніўшые[с]я ў баях кітайскія войскі ўнеслі істот[н]ыя карэктывы ў японскія планы. Дзве [я]понскія брыгады пад Дэанем недалі[ч]ылі ў сваіх радах 95 проц. асабовага [с]астава і больш 60 проц. матэрыяль[н]ай часткі.

Усё гэта прымусіла японскі генштаб [ка]рэнным чынам пераглядзець аператыўна-тактычныя прыёмы барацьбы за Ханькоу. На вялікі смутак «праслаўленых стратэгаў» Токіо, ім прышлося на-хаду перабудаваць наступленне і адпаведна гэтаму перагрупіраваць свае сілы. Як паказвае наступны ход ваенных дзеянняў, японскае камандванне адмовілася ад тактыкі лабавога прарыву кітайскай абароны і перайшло да тактыкі глыбокіх абходаў. Разгарнуўшыяся буйныя баі на поўнач ад Ханькоу, у раёне станцыі Сіньянчжоу, і паследваўшая затым акупацыя Ханькоу з'яўляюцца рэзультатам новых аператыўных замыслаў японскага камандвання, паставіўшага перад сабой задачу абходу кітайскіх пазіцый з поўначы.

Але ў Токіо палічылі гэта недастатковым. Ад камандвання патрабавалі больш эфектыўных мер, якія прывялі-б да агульнага аслаблення кітайскага супраціўлення. Па думцы японскага ўрада, акупацыя Паўднёвага Кітая і ў першую чаргу чыгунак, звязваючых Ухань з Ганконгам, зрабіла-б адмоўны уплыў на сілу супраціўлення Кітая, бо па гэтых чыгунках дастаўляюцца ў Ханькоу прадметы ўзбраення. Але перш чым приступіць да гэтага здаўна пеставанага плана, японскі ўрад, скрапіўшы сэрца, вымушан быў заручыцца нейтралітэтам з боку Англіі, ЗША і Францыі, бо ўтаржэнне ў Паўднёвы Кітай ставіць гэтыя дзяржавы пад пагрозу канчатковага выцяснення з Кітая. Пануючым класам Японіі не давялося ўпрашваць Лондан і Парыж. Капітуляцыя Чэмберлена і Даладз'е перад еўрапейскімі калегамі Японіі—Германіяй і Італіяй у чэхаславацкім пытанні была ўспрынята Токіо, як сігнал да дзеяння, як яўная адзнака таго, што любыя дзеянні японскай ваеншчыны ў Кітаі астануцца беспакаранымі з боку Англіі і Францыі.

На старонках японскай прэсы з'явіліся супакойваючыя запэўненні «знаўцаў брытанскай знешняй палітыкі», сцвярджаўшых, што Чэмберлен «зразумее» Японію таксама, як ён «зразумеў» Германію. Адначасова ваенная прэса Японіі заклікала да неадкладнай акупацыі Гуандуна. Японская ваеншчына, падбадзёраная зыходам мюнхенскага пагаднення, не абмежавалася, аднак, прапагандай у друку. Літаратурныя практыкаванні генералаў і адміралаў служылі пробным шарам, прадназначаным для прашчупвання пазіцыі Англіі ў выпадку японскага ўтаржэння ў правінцыю Гуандун.

Аднак нішто не прадвяшчала якіх-небудзь неспрыяльных для Японіі крокаў з боку ўрада Чэмберлена. Адначасова з пашырэннем кампаніі за ўтаржэнне ў Гуандун, японскі генштаб пачаў паспешна канцэнтраваць буйныя сілы на востраве Фармоза і Пескадорскіх астравах. У Паўднёва-Кітайскае мора былі сцягнуты ваенна-марскія сілы, якія крэйсіравалі раней у Фармозскім праліве і ва Усходне-Кітайскім моры. Правінцыя Гуандун, у асаблівасці раён мяркаваўшайся высадкі японскіх войск, кішэла японскімі шпіёнамі і прадстаўнікамі «асобай службы», задача якіх зводзілася да падрыхтоўкі дэсантных аперацый.

Раніцай 12 кастрычніка японцы пад прыкрыццём суднавай артылерыі і авіяцыі высадзілі першы дэсант у заліве Біас, у 60 кіламетрах на паўночны ўсход ад Ганконга. За першым дэсантам паследвалі больш буйныя дэсантныя аперацыі на ўсход і на захад ад Ганконга. Кітайскія салдаты, якія абаранялі правінцыю Гуандун і яе цэнтр Кантон, біліся выключна адважна. Тым не менш японскія войскі праз 11 дзён пасля першай дэсантнай аперацыі ўвайшлі ў Кантон. Адносна быстрае прасоўванне японцаў можа быць вытлумачана двума прычынамі: па-першае, рашаючую ролю адыграла масавае прымяненне авіяцыі і бронетанкавых сродкаў, па-другое, немалаважнае значэнне мела здрадніцтва асобных генералаў з гуандунскай арміі.

Вядома, што кітайскі ўрад правёў нямалую работу па ачыстцы арміі ад здраднікаў, знаходзячыхся на службе японскай разведкі. На жаль, гэта работа ў меншай ступені закранула гуандунскія правінцыяльныя ўлады, найбольш засмечаныя здраднікамі. Кітайскія трацкісты таксама звілі сабе гняздо ў Гуандуне. Дастаткова ўспомніць, што 7 месяцаў таму назад трацкісты сумесна з японафільскімі элементамі прабавалі падняць паўстанне ў Кантоне і без бою здаць яго японцам. Сучаснае здрадніцтва ў радах каманднага састава гуандунскай арміі—прамы вынік падрыўной работы трацкістаў і іншых агентаў японскага імперыялізма.

Адначасова з разгортваннем ваенных дзеянняў на поўдні, японскае камандванне з 15 кастрычніка пачало сканцэнтроўваць велізарныя сілы для рашучага ўдару па Ханькоу з поўначы. У наступленні на Ханькоу за апошнія 10 дзён да яго падзення ўдзельнічала каля 600 тысяч чалавек, меўшых у сваім распараджэнні каля 1.500 гармат, 1.000 танкаў і да 600 самалётаў. Японскае камандванне расставіла войскі з такім разлікам, каб не даць ім магчымасці адступіць у выпадку моцнага супраціўлення кітайцаў.

Перадавыя японскія часці падштурхоўваліся рэзервнымі часцямі, якіх камандванне кідала да фронту пачкамі. Страты японцаў, асабліва ўздоўж Бейпін-Ханькоўскай чыгункі, былі велізарны. У Ханькоу змаглі прарвацца толькі бронетанкавыя часці, якім пракладалі шлях авіяцыя і цяжкая артылерыя. За час наступлення на Ханькоў японцы страцілі забітымі і раненымі не менш 300 тысяч чалавек, з іх значная частка падае на перыяд, які непасрэдна папярэджваў падзенню Уханя.

Акупацыя Кантона і Уханьскага раёна прадстаўляе безумоўна цяжкую страту для Кітая. Аднак было-б наіўна рабіць з гэтага вывад аб аслабленні кітайскага супраціўлення. Цэнтральны ўрад Кітая мае ў сваім распараджэнні велізарную тэрыторыю, многамільённыя людскія рэзервы і надзейныя спосабы атрымання ўзбраення. Ні падзенне Кантона, ні захват Ханькоу не могуць аслабіць сілу кітайскага супраціўлення.

Мэты, якія ставіла перад сабой японскае камандванне ўтаржэннем у даліну ракі Янцзы і ў Паўднёвы Кітай, далёка выходзяць з рамак чыста мясцовай ваеннай аперацыі. Можна з упэўненасцю сказаць, што гэты крок Японіі з'яўляецца пачаткам актыўнага ажыццяўлення плана «прасоўвання на поўдзень» з мэтай захвату каланіяльных уладанняў ЗША, Англіі і Францыі ў басейне Ціхага акіяна. Пачаўшы рэалізацыю ідэі «панавання на Ціхім акіяне» з разрыву вашынгтонскага пагаднення, раздзяліўшага Кітай на сферы ўплыву паміж імперыялістычнымі дзяржавамі, Японія ўпарта дабівалася перш за ўсё эканамічнага выцяснення Англіі і ЗША з Кітая. Трэба сказаць, што ў гэтых адносінах японскай ваеншчыне ўдалося дасягнуць прыкметных поспехаў.

Па падліках амерыканскай, англійскай і кітайскай прэсы, страты Англіі і ЗША, прычыненыя японскімі войскамі, перавышаюць 800 мільёнаў амерыканскіх даляраў. Англійскія эканамічныя пазіцыі ў даліне ракі Янцзы ўжо смяротна падарваны і велізарныя капіталаўкладанні фактычна абясцэнены. Гэтага і не адмаўляе японская прэса. Журнал «Ніхонхіорон» піша: «Ваенныя дзеянні Японіі ў Цэнтральным і Паўднёвым Кітаі наносяць глыбокі ўрон англійскім правам і інтарэсам. Нельга адмаўляць таго, што кожны крок наперад японскай арміі з'яўляецца разам з тым і крокам па шляху ўстранення англійскіх інтарэсаў у Кітаі. Адступленне Англіі з Кітая азначае ўход яе сперша з Усходняй Азіі і затым з усяго азіяцкага матэрыка».

Услед за эканамічным выцясненнем Англіі Японія прыступіць да падрыву яе ваенна-стратэгічных пазіцый на Ціхім акіяне. Практычна гэта можа быць дасягнута звядзеннем да нуля двух буйнейшых апорных пунктаў англійскага імперыялізма на Ціхім акіяне — Сінгапура і Ганконга. Жнівеньскі нумар японскага журнала «Кайдзо» наступным чынам выступае па гэтаму поваду: «Сінгапур знаходзіцца ад Японіі на адлегласці 3 тыс. міль. Таму, калі звесці на-нішто ваенна-стратэгічную каштоўнасць Ганконга і Сайгона, як ваенна-марскіх баз, то сінгапурскай эскадры цяжка будзе дабрацца да Японіі, і ваенныя аперацыі супроць яе будуць амаль немагчымы. Таму нам абсалютна неабходна звесці да нуля ваеннае значэнне Ганконга і Сайгона або нейтралізаваць іх». У гэтых словах як нельга лепш ускрываюцца сапраўдныя намеры Японіі.

Не можа быць сумненняў у тым, што наўрад ці не рашаючым матывам японскага ўтаржэння ў Паўднёвы Кітай з'яўляецца імкненне японскага ўрада ліквідаваць ваенную базу Англіі—Ганконг, з тым, каб палегчыць для сябе далейшае «прасоўванне на поўдзень» у напрамку Філіпінскіх астравоў, французскага Інда-Кітая, Сіама, Малакскага паўвострава і іншых уладанняў ЗША, Англіі і Францыі.

Такім чынам, новая японская авантура на поўдні Кітая немінуча павінна прывесці да абвастрэння супярэчнасцей паміж Японіяй, з аднаго боку, ЗША, Англіяй і Францыяй—з другога. Што датычыць кітайскай арміі, то яна будзе прадаўжаць сваю барацьбу з ранейшай настойлівасцю, наперакор усім капітулянтам, актывізуючым сваю дзейнасць з часу захвату Кантона і Ханькоу.

А. РАМІН.

НАЗАД ДА СЯРЭДНЯВЯКОЎЯ

ЯЎРЭЙСКІЯ ПАГРОМЫ Ў ФАШЫСЦКАЙ ГЕРМАНІІ

ПАРЫЖ, 12 лістапада. (БЕЛТА). Газета «Се суар», паведамляючы аб пагромах і варварскіх праследваннях яўрэяў германскімі фашыстамі, указвае, што германскі ўрад намеран стварыць гетто для яўрэяў, не паспеўшых пакінуць Германію.

Газета паведамляе таксама, што ў Берліне фашысцкая паліцыя прыступіла да масавых арыштаў яўрэяў. Ужо арыштавана больш 10.000 чалавек. Арыштаваныя падвяргаюцца зверскаму гвалту і здзекам.

У Мюнхене і Вене зарэгістравана да 60 «самагубстваў» сярод яўрэяў.

* * *

ПРАГА, 12 лістапада. (БЕЛТА). У гарадах Судэцкай вобласці — Хомутове, Карлсбадзе, Рэйхенбергу і іншых — учора былі арганізаваны яўрэйскія пагромы. На чэхаславацкую тэрыторыю прыбываюць дзесяткі сямействаў, якія ўцяклі ад зверстваў фашысцкіх пагромшчыкаў.

* * *

ЛОНДАН, 12 лістапада. (БЕЛТА). Англійскі друк поўны паведамленняў карэспандэнтаў з розных гарадоў Германіі, апісваючых падрабязнасці крывавай расправы з безабаронным яўрэйскім насельніцтвам.

Мюнхенскі карэспандэнт газеты «Дэйлі тэлеграф энд Морнінг пост» паведамляе, што ўчора ў гэтым горадзе можна было назіраць карціну сапраўднай «варфаламееўскай ночы». Узброеныя банды пагромшчыкаў ўрываліся ў яўрэйскія дамы і магазіны, грабілі і збівалі яўрэяў. 6 тысячам яўрэяў Мюнхена загадана пакінуць прэдзелы Германіі ў 24 гадзіны, а астатнім — на працягу 48 гадзін. Пераважная большасць з іх не мае віз на выезд за граніцу, і няма ніякай надзеі на атрыманне іх. Тысячы яўрэйскіх сямействаў выкінуты з сваіх кватэр на вуліцу і пазбаўлены ўсякіх сродкаў да існавання. За невыкананне загада пакінуць краіну «вінаватыя» будуць заключаны ў канцэнтрацыйныя лагеры. Улады пад пагрозай штрафу забаранілі ўладальнікам малочных і булачных крам прадаваць яўрэям прадукты.

Берлінскі карэспандэнт газеты «Дэйлі тэлеграф энд Морнінг пост» паведамляе, што ў Берліне з 10 лістапада вуліцы знаходзяцца ва ўладзе фашысцкіх узброеных банд. Фашысты застрэлілі некалькі яўрэяў на вуліцах. Вартаўнік сінагогі на вуліцы Прынц-Рэгента быў зажыва спален разам са сваёй сям'ёй. Ва ўсходняй частцы горада 10 лістапада раніцой гітлераўскія забойцы лінчэвалі 2 яўрэяў. Генеральны консул і сакратар галандскага консульства ў Берліне пры спробе выратаваць ад разгрому маемасць яўрэяў — галандскіх падданых — ледзь не падвергліся лінчэванню з боку пагромшчыкаў. Іх выручылі падаспеўшыя паліцэйскія.

Грабяжы і гвалты ў Берліне прадаўжаюцца. Многія іншакраінцы, якія знаходзяцца ў Берліне, арыштаваны за спробы фатаграфавання пылаючых будынкаў сінагог і разгромленых магазінаў. У ліку арыштаваных ёсць і карэспандэнты замежных газет.

У сувязі з гэтым крывавым тэрорам назіраецца многа выпадкаў самагубстваў сярод яўрэйскага насельніцтва Германіі і Аўстрыі.

Разгул фашысцкіх банд выклікае вялікае незадаволенне і абурэнне германскага народа. Карэспандэнт далей заяўляе, што матэрыяльныя страты ад пагромаў толькі ў адным Берліне складаюць дзесяткі мільёнаў марак.

Англійскі друк з абурэннем падкрэслівае арганізаваны характар гэтых пагромаў і свядомае патуранне з боку германскіх улад.

АБУРЭННЕ СУСВЕТНАЙ ГРАМАДСКАЙ ДУМКІ

ПАРЫЖ, 12 лістапада. (БЕЛТА). Варварскія яўрэйскія пагромы, арганізаваныя гітлераўцамі па ўсёй Германіі, выклікаюць велізарнае абурэнне французскай грамадскай думкі.

Газета «Попюлер» піша, што «яўрэйскія пагромы носяць выразна арганізаваны характар і йдуць па загаду вышэйстаячых. Пагромная хваля разгортваецца па ўсёй Германіі. Паліцыя ніўдзе не ўмешваецца ў дзеянні пагромшчыкаў. Пажарныя каманды абмяжоўваюцца толькі тым, што не даюць агню распаўсюджвацца на суседнія будынкі. Міністэрства прапаганды цынічна заяўляе, што супроць яўрэяў будуць прадпрыняты новыя надзвычайныя меры».

НЬЮ-ЁРК, 12 лістапада. (БЕЛТА). Яўрэйскія пагромы ў Германіі выклікалі моцнае абурэнне ў ЗША. Увесь друк аддае вялікую ўвагу гэтым падзеям.

Газета «Нью-Ёрк таймс» у перадавым артыкуле піша: «У сучасны момант мы з'яўляемся сведкамі крывавых яўрэйскіх пагромаў у Германіі, якія нельга назваць без пачуцця амярэння і сораму».

Газета «Геральд трыбюн» піша, што ўвесь цывілізаваны свет абураны зверствамі, якія адбываюцца ў Германіі пры поўным уладзе ўладаў.

НОВЫЯ ЗАКОНЫ АБ ЯЎРЭЯХ У ФАШЫСЦКАЙ ГЕРМАНІІ

БЕРЛІН, 12 лістапада. (БЕЛТА). У Германіі выданы новыя законы аб яўрэях. З 1 студзеня 1939 года яўрэям забараняецца займацца рознічным гандлем, рамяслом і мець самастойныя прадпрыемствы.

Страты, нанесеныя ў сувязі з разгромам яўрэйскіх магазінаў і жылляў, ускладаюцца на самых пацярпеўшых, якія павінны неадкладна прывесці ў парадак разгромленыя магазіны і кватэры. Страхавыя прэміі, якія павінны былі плаціць яўрэям страхавыя таварыствы, канфіскуюцца дзяржавай. Апрача таго, яўрэйскае насельніцтва Германіі абкладаецца штрафам у 1 мільярд марак, які паступае ў фонд дзяржавы. Чакаецца рад новых законаў і распараджэнняў.

АДСТАЎКА БАЛГАРСКАГА ЎРАДА

ПРАГА, 12 лістапада. (БЕЛТА). Учора балгарскі ўрад на чале з Кіосейвановым падаў у адстаўку. Адстаўка прынята каралём Барысам.

У пражскіх кругах мяркуюць, што адстаўка балгарскага ўрада выклікана незадаволеннем прагерманскіх кругоў балгарскай рэакцыі заігрываннем Кіосейванова з Югаславіяй. Адстаўка ўрада Кіосейванова тут расцэньваецца як рэзультат націску Германіі, зацікаўленай у актывізацыі рэвізіяніцкай палітыкі Балгарыі.

У зале выстаўкі народнай творчасці, адкрытай у менскім Доме Чырвонай Арміі імя маршала Савецкага Саюза К. Е. Варашылава.

Фота С. Гр

МІЖНАРОДНЫ ШАХМАТНЫ ТУРНІР

12 лістапада ў Гронінгене (Галандыя) граўся чацверты тур міжнароднага шахматнага матч-турніра. У цэнтры ўвагі была партыя экс-чэмпіёна свету Эйве з лідэрам турніра Файнам. Эйве атрымаў выдатную пазіцыю, але, імкнучыся магчыма хутчэй закончыць партыю, не дагледзеў вострага контрудара амерыканца і застаўся без пешкі. Файн дакладна правёў канец ігры і дабіўся перамогі на 45 ходзе.

Батвіннік чорнымі хутка ўраўняў ігру ў партыі з Капабланкам, аднак той іграў вельмі асцярожна, не дапускаючы стварэння ў сваёй пазіцыі слабасцей. На 26 ходзе праціўнікі згадзіліся на нічыю. Толькі 24 хады працягвалася партыя Алёхіна з Флорам, якая таксама была прызнана нічыёй.

Вельмі няўдала сыграў Ржэшэўскі, які ўжо ў дэбюце меў безнадзейную пазіцыю супроць Керэса. Партыя была адкладзена, аднак рэзультат яе не выклікае сумнення.

Такім чынам, пасля чатырох тураў на чале турніра па-ранейшаму Файн, у якога $3^1/_2$ ачка. На другім месцы — Алёхін, маючы $2^1/_2$ ачка. Столькі-ж будзе, як відаць, мець Керэс. У Батвінніка і Капабланкі — па 2 ачкі.

* * *

У пятым туры, які іграўся 13 лістапада ў Цволе Файн выйграў у Флора, Батвіннік — Эйве сыгралі ўнічыю. Алёхін адклаў партыю супроць Керэса ў лепшым для сябе становішчы. У Ржэшэўскага лепшае становішча супроць Капабланкі.

ЮБІЛЕЙ ФАБРЫЧНАЙ ГАЗЕТЫ

Сёння фабрычная газета «Сцяг індустрыялізацыі» швейнага гіганта — віцебскай фабрыкі «Сцяг індустрыялізацыі» адзначае 10-годдзе свайго існавання і выпускае тысячны нумар.

Газета «Сцяг індустрыялізацыі» — адна з буйнейшых фабрычных газет у БССР. Яча вырасціла вялікі рабкораўскі актыў, мабілізуе рабочых, інжынерна-тэхнічных работнікаў і служачых на авалодванне тэхнікай, вядзе актыўную работу па выкрыццю ворагаў народа.

Напярэдадні дня Сталінскай Канстытуцыі СССР

Набліжаецца радаснае ўсенароднае свята — дзень Сталінскай Канстытуцыі СССР. Гэты гістарычны знамянальны дзень — 5 снежня будзе ўрачыста азнамянован на фабрыках, заводах, у калгасах, школах і навучальных установах. У менскім Доме партактыва да другой гадавіны прыняцця Сталінскай Канстытуцыі адкрыецца выстаўка, якая адлюструе веліч і гістарычнае значэнне Канстытуцыі нашай соцыялістычнай радзімы, жыццё і дзейнасць творца самай дэмакратычнай у свеце Канстытуцыі, любімага правадыра, друга і настаўніка працоўных усяго свету І. В. Сталіна. Выстаўка пакажа выбары на аснове самай дэмакратычнай у свеце Канстытуцыі ў Вярхоўныя Советы СССР, саюзных і аўтаномных рэспублік і бліскучую перамогу блока комуністаў і беспартыйных на выбарах.

Для прапагандыстаў і палітбяседчыкаў горада ў Доме партактыва арганізоўваецца рад інструктыўных дакладаў аб Сталінскай Канстытуцыі. Апрача таго будуць праведзены даклады на гэту-ж тэму для гарадскога партыйнага актыва.

—о—

12-я ЎСЕСАЮЗНАЯ ЛАТАРЭЯ АСОАВІЯХІМА

16—18 лістапада ў г. Нальчыку (Кабардзіна-Балкарская АССР) будзе праведзен тыраж выйгрышаў па білетах 12-й усесаюзнай латарэі Асоавіяхіма. У БССР з поспехам закончылася рэалізацыя білетаў 12-й усесаюзнай латарэі Асоавіяхіма. Па Менскаму сельскаму раёну рэалізавана білетаў на 40 000 рублёў, сярод працоўных Палескай вобласці — на 254.000 рублёў, па Магілеўскай вобласці — на 809.000 рублёў і т. д. Паспяховай рэалізацыяй білетаў 12-й латарэі Асоавіяхіма працоўныя нашай прыгранічнай рэспублікі прадэманстравалі сваю гатоўнасць яшчэ больш умацоўваць абараназдольнасць сваёй соцыялістычнай радзімы.

Рад асоавіяхімаўскіх арганізацый рэспублікі сустракае тыраж правядзеннем масавых абаронных мерапрыемстваў. Напрыклад, у калгасе «Ленінец», Спярыжскага сельсовета, Брагінскага раёна, днямі пачынаецца масавая здача норм на значок ГСА. Напярэдадні свята XXI гадавіны Кастрычніка 26 калгаснікаў гэтага калгаса здалі нормы на значок «Гатоў да проціпаветранай і хімічнай абароны».

—о—

1.225 тысяч дзіцячых навагодніх падарункаў

Да навагодніх ёлак кандзіцерскія фабрыкі БССР — «Комунарка», «Спартак», «Чырвоны харчавік», «10 Акцябр» і «Чырвоны мазыранін» выпусцяць 1.225 тысяч дзіцячых навагодніх падарункаў. Гэтыя падарункі будуць прыгожа афармлены ў выглядзе дзіцячых цацак з шакаладам, спецыяльных навагодніх каробачак і т. д. Над мастацкім афармленнем падарункаў працуе мастак трэста кандзіцерскай і макароннай прамысловасці БССР тав. Тарас.

Першая партыя дзіцячых падарункаў паступіць у продаж у першых чыслах снежня.

Расшырэнне менскага вадаправода

У гэтым годзе праведзена значная работа па расшырэнню вадаправоднай сеці Менска.

Значна павялічана колькасць вадакалонак.

Ачышчаную, здаровую ваду атрымалі раёны таварнай і пасажырскай станцый, якія раней карысталіся дрэнна ачышчанай вадой з ракі Свіслач.

За 9 месяцаў г. г. капіталаўкладанні па вадаправоду і каналізацыі дасягнулі 1.281,5 тыс. рублёў.

СУ

СПРАВА БЫЛЫХ РАБОТНІ… БЕЛПРОМБУДТРЭСТА

Учора ў менскім клубе рабо… асветы абласны суд пад старшы… тав. С. І. Калюта пачаў слу… справу былых работнікаў Белпр… трэста і пабудовы Белдзяржтэат… ры і балета. На лаве падсудных … лавекі. Сярод іх былы начальн… даўніцтва тэатра оперы і балета … Куфман, былы касір пабудовы … Гулякевіч, былы галоўбух трэст… Стаўровіч, былы загадчык пла… аддзела трэста Я. Ю. Рытэнбан і …

Следчымі матэрыяламі ўстано… што падсудныя на працягу а… чатырох год сістэматычна раск… дзяржаўныя сродкі. Імі раскр… 315.000 рублёў. Група таксама н… вялікія страты трэсту шляхам … зарвання сродкаў і безгаспада… Толькі па пабудове тэатра опер… лета за 1937 год страты даходз… 1.811 тыс. руб.

Карыстаючыся бескантрольнас… боку фінансавага аддзела, падс… складалі розныя фіктыўныя да… ты, незаконна выпісвалі сабе … Так, падсудны Куфман прысвоіў … 100 000 рублёў, Гулякевіч — звыш … рублёў, Стаўровіч — звыш 18.00… лёў і т. д.

На вячэрнім пасяджэнні пасл… лашэння абвінаваўчага заключэн… прыступіў да допыту галоўнага … навачваемага Куфмана.

Працэс выклікае вялікую ціка… Клуб, дзе адбываецца слуханне … справы, перапоўнен рабочымі і … нерна-тэхнічнымі работнікамі бу… чых і іншых арганізацый горада.

Працэс працягнецца 7—8 дзён.

І.

Дзеннік

15 лістапада, у 9 гадзін раніцы, … партактыва адбудуцца заняткі н… упаўнаважаных, нам. наркомаў, дыр… прадпрыемстваў і кіраўнікоў цэнтр… установ.

Сёння, 14 лістапада, у 7 гадзін вечара, … шканні клуба імя Сталіна для актыва … пагандыстаў Кагановіцкага раёна адб… лекцыя на тэму: Значэнне ленінскай … «Развіццё капіталізма ў Расіі».

Вык. абавязкі адказнага рэдак… Д. Т. ЛЕБЕД…

Кінотэатр «Чырвоная зорка»
ЧАЛАВЕК З РУЖЖОМ

Кінотэатр «Інтэрнацыянал» гукавы мастацкі фільм
«11 ЛІПЕНЯ»

Кінотэатр «Спартак»
КАЦЯРЫНА

Дзіцячы кінотэатр «Юныя комунары»

Кінотэатр «Навіны дня»
1. «XXI Вялікі Кастрычнік» — журн. Менскай студыі кінохронікі.
2. Журн. маскоўскай студыі кінохронікі № 50.
3. Журнал Менскай студыі кінохронікі № 26.

Белдзяржтэатр оперы і балета (памяшканне Дзярж. яўрэйск. тэатра БССР)
14 лістапада.
ЦІХІ ДОН
Абанемент № 15.
Пачатак у 8 гадзін веч.
Каса з 12 да 2 і з 5 да 8 г. веч.

Беларускі дзяржаўны драматычны тэатр
Сёння спектакля няма.
17-XI — Кацярына Жарнасек. Абан. № 17.
Пачатак у 7 г. 30 м. веч. Каса адкрыта з 2 г. дня да 8 г. 30 м. веч. бесперапынна

Для курсантаў
патрэбны пакоі
тэрмінам ад 3 і больш месяцаў. Умовы па згодзе. З прапановамі звяртацца па адрасу: Савецкая, 56, другі паверх, вучэбна-курсавы камбінат Белкаапромсовета, або па тэлефону № 25-350 ад 4 да 9 г. веч.

МЯНЯЮ КВАТЭРУ 29 м. з выгодамі на большую. Званіць 22-182.

ДА ВЕДАМА ЎСІХ ПРАДПРЫЕМСТВАЎ, УСТАНОЎ І ГРАМАДЗЯН

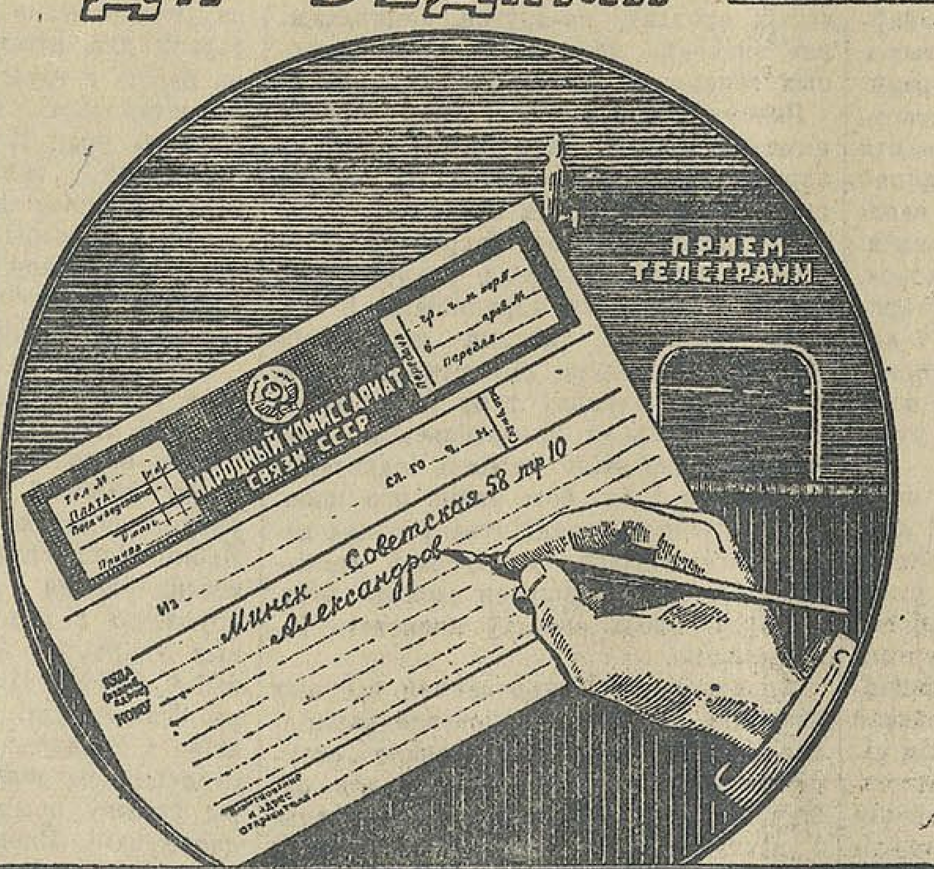

На падставе ТЭЛЕГРАФНЫХ ПРАВІЛ І УКАЗАННЯЎ НК СУВЯЗІ
АБАВЯЗКОВА ЗАХОЎВАННЕ НАСТУПНЫХ ПРАВІЛ
пры пасылцы тэлеграм:

1. ТЭЛЕГРАМА павінна быць напісана разборчыва чарнілamі без паправак, або ясна надрукавана на пішучай машынцы на плотнай белай паперы, або на тэлеграфным бланку і абавязкова праз два інтэрвалы.
2. У ТЭЛЕГРАМАХ не дазваляецца пісаць скарочана-злучаныя словы, супярэчачыя правілам граматыкі, не ўжываемыя ў звычайнай разгаворнай гутарцы і ў друку, як напрыклад: спецзаказ, акбакі, таварабагаж, «капвложения», «желдорога», комначсаставу і т. д. Замест такіх слоў павінна быць напісана: спецыяльны заказ, акумулятарныя бакі, таварны багаж і т. д.
3. ТЭЛЕГРАМЫ, не адпавядаючыя ўказаным патрабаванням, напісаныя неразборчыва праз капіроўку, на кавалках паперы, алоўкам, на папіроснай паперы, са скарочана-злучанымі словамі і з адбіткам пячаткі, закранаючым адрас тэкст ці подпіс тэлеграмы, — тэлеграфам прымацца не будуць.

УПРАЎЛЕННЕ ЎПАЎНАРКАМСУВЯЗІ СССР ПА БССР.

17—18 лістапада 1938 года
ў гор. ТАШКЕНЦЕ АДБУДЗЕЦЦА чарго…
9 тыраж выйгрыша…
ПАЗЫКІ ДРУГОЙ ПЯЦІГОДК…
(выпуск чацвертага года)
У тыражы разыгрываецца 1.130.0… выйгрышаў на агульную су… 184.420.000 рублёў.

ДЛЯ ЎДЗЕЛУ Ў ТЫРАЖЫ ЎСЕ ГРАМАДЗЯНЕ, АТРЫМАЎШ… ССУДЫ ПАД ЗАЛОГ АБЛІГАЦЫЙ ПАЗЫКІ ДРУГОЙ ПЯЦІГОДКІ (вы… пуск чацвертага года), ПАВІННЫ ЗАГАДЗЯ ПАГАСІЦЬ ССУДУ … АТРЫМАЦЬ СВАЕ АБЛІГАЦЫІ.

ТРЫМАЛЬНІКІ АБЛІГАЦЫЙ ГЭТАЙ ПАЗЫКІ, НЕПАГАСІЎШ… ССУДЫ І НЕ АТРЫМАЎШЫЯ СВАІХ АБЛІГАЦЫЙ, ПАЗБАЎЛЯЮ… СЯБЕ ПРАВА ЎДЗЕЛЬНІЧАЦЬ У ЧАРГОВЫМ ТЫРАЖЫ ВЫЙГ… ШАЎ.

УПРАЎЛЕННЕ ДЗЯРЖПРАЦАШЧАДК… І ДЗЯРЖКРЭДЫТА БССР.

Віцебскі педагагічны інстытут імя С. М. Кірава
абвяшчае НАБОР
НА 8-МЕСЯЧНЫЯ КУРСЫ
ПА ПАДРЫХТОЎЦЫ НАСТАЎНІКАЎ ФІЗІКІ І МАТЭМАТЫКІ Н… НЯПОЎНАЙ СЯРЭДНЯЙ І СЯРЭДНЯЙ ШКОЛ (класы 5—7).
На курсы прымаюцца асобы, маючыя сярэднюю адукацыю і … трымаўшыя іспыты па фізіцы, матэматыцы, палітграмаце, рускай і … ларускай мовах.
Курсанты забяспечваюцца стыпендыяй і інтэрнатам на агульн… падставах.
Заявы з падрабязнай аўтабіяграфіяй і дакументамі аб адука… становішчы здароўя, трыма заверанымі ў дзяржустанове фотакартк… (3 х 4 см. без галаўнога ўбора) накіраваць поштай або здаваць ас… ста ў канцылярыі інстытута (гор. Віцебск, Пушкінская вул. № 3) … 25 лістапада 1938 г.
Іспыты з 25 да 30 лістапада. Пачатак заняткаў 1 снежня г. г.
ДЫРЭКЦ…

АЎТАГАСПАДАРКІ
гор. Менска і Менскага раёна
З КОЛЬКАСЦЮ ДА 5 АЎТАМАШЫН
АБАВЯЗАНЫ ПРАДСТАВІЦЬ ДЛЯ ТЭХАГЛЯДУ АЎТАМАШЫНЫ
на плошчу тэрыторыі былой выстаўкі па Пушкінскай вул. з 10 да 16 гадзін з 22 па 30 лістапада ўключна.
Вадзіцелі абавязаны мець пры сабе пашпарты на машыны і квітанцыі Дзяржбанка аб аплаце па 15 рублёў за кожную машыну ў касу дзярждахода.
ЗА ЎХІЛЕННЕ АД ПАСТАЎКІ МАШЫН НА ТЭХАГЛЯД НА ВІНОЎНЫХ БУДЗЕ НАКЛАДЗЕНА АДМІНІСТРАТЫЎНАЕ СПАГНАННЕ.
ДЗЯРЖАЎТАІНСПЕКЦЫЯ УРКМ НКВД БССР.

ВЫДАВЕЦТВУ «ЗВЯЗДА»
патрэбны
ІСТАПНІКІ, ПРЫБІРАЛЬШЧЫЦЫ І ЧОРНАРАБОЧЫЯ.
Звяртацца: Совецкая 49, другі паверх, пакой № 1.

БЕЛКАПІНСАЮЗУ
патрабуецца
ЭКАНАМІСТ-ПЛАНАВІК на пасаду загадчыка планавага аддзела.
Звяртацца: Комсамольская, 36. Тэлефон 23-706.

ДРУКАРНІ «ЗВЯЗДА»
патрабуюцца
РАБОТНІКІ ПАЖАРНА-ВАРТАВОЙ АХОВЫ І ПАДСОБНЫЯ РАБОЧЫЯ.
Звяртацца: Совецкая 49, другі паверх, пакой № 3.

Прадаецца дом
з асвабаджэннем кватэры. Слясарная вул., д. 50, кв. 1.

Дырэкцыя, комсамольская арганізацыя, прафком Беларускага інстытута народнай гаспадаркі і калектыў студэнтаў III курса планфака выказваюць глыбокае спачуванне студэнту І. Д. КАПЛАНУ ў сувязі з пасцігшым яго горам — трагічнай смерці МАЦЕРЫ.

Адміністрацыя і калектыў работнікаў прадпрыемства Водпуці па ачыстцы малых рэк БССР выражаюць глыбокае спачуванне галоўнаму бухгалтару М. Л. РУБІНШТЭЙНУ па поваду пасцігшага яго гора — СМЕРЦІ ЖОНКІ.

У АДДЗЕЛ АБ'ЯЎ ЗВАНІЦЕ ПА ТЭЛЕФОНУ № 25-384

АДРАС РЭДАКЦЫІ І ВЫДАВЕЦТВА: Менск, Совецкая, 49. ТЭЛЕФОНЫ РЭДАКЦЫІ: рэдактара — 21-352; намесніка рэдактара — 25-188; сакратарыята — 20-836; АДДЗЕЛАЎ: партыйнага — 21-353; совецкага будаўніцтва і гандлю — 22-412; прамысловага — 21-356; сельскагаспадарчага — 21-846; літаратуры, мастацтва, навукі і асветы — 23-955; масцовай і замежнай інфармацыі — 25-189; аддзел пісем — 20-844, 21-399; 21-885; ілюстрацыйнага і стыльрэдактуры — 21-556; заг. выдавецтвам — 21-358; аб'яў — 25-384.

Уп. Галоўлітбела № Р—1094. Менск, друкарня «Звязды», Совецкая, 49. М. М. Ш.